

Taxa postală
plătite în num.
No. 224715/829.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Barou L. Pop

10. Telefon: 8-77. Előfizetési árak:
Elsőfélévi 110, negyedévi 320, fél-
évi 600, egészévi 1200 lej. Kü-
lföldre: Elsőfélévi 2, negyedévi 3,
félévi 12, egészévi 20 dollár. Hír-
delések díjazása szerint. Az "Uj
Kelet" az erdélyi és bányászati zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmegteremtés
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Feltétele szerkesztő János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hás-
szegi Ernő, Strada Matei Mile 2.

Péntek, 1935. március 1.

5695. ÉV. XVIII. ÉVF.
ADAR 26. 49. SZÁM.

Szomorú dátum

Az a nagy nemzeti mámor, amely főleg felsőbb parancsra ma Németországban minden tisztességes náci hivatalból kell, hogy eltöltsön: szomorú dátuma a világ haladó erőinek és demokratikus közvéleményének.

Ma adják át ugyanis hivatalosan Németországnak azt a Saar-területet, amelynek tömegei, megszáditva a demagógia frázisaitól és becstelenségeitől, saját maguk mondják ki az erkölcsi hatálosítéletet önmaguk felett.

A mai nap a terror, a brutalitás, az 56-emberi ösztönök bevonulásának napja egy kis területre, ahol tizenöt éven keresztül a nyugati civilizáció szokásait sem tudták a tömegösztrónok megváltoztatni.

Ennek a szomorú dátumnak csak az az egyetlen szomorú vigasza van, hogy a megévezett szótoba tömegek rövidesen saját bőrükön fogják érezni tévedésük konzekvenciáit.

Nem szenvedhet kétséget, hogy pár hónap múlva a Saar-területre is bevonul a hitlerizmus nyomában járó nyomor és e nyomor elválasztó vérbefejtő böhérszellem. A vezetett és önmaga érdekeire nem eszt tömegek itt is rövidesen meg fogják ulni, hogy mit jelent a demokráciának a demokratikus eszközökkel való elárulása.

Legyünk őszinték: ama kisebbség szenvedéseim kívül, akik hősi magatartással tartottak ki az antihitlerista front mellett, — a Saarvidék német többségére nemsokára ránehezülő szenvedések hidegen hagynak majd bennünket, mert ezek a tömegek valóban megérdemlik sorsukat.

Sokkal inkább megérdemlik, mint a Harmadik Birodalom nemrég még lelkes hitlerista hordái és antihitlerista tömegei, mert a német birodalomban Hitler csupán egy kivételesen és magatehetetlen elnök intrikáinak köszönhette a hatalom megszerzését, anélkül, hogy ehhez Németország lakosságának többsége valaha is hozzájárult volna.

A Saarvidék német lakossága azonban, jóllehet teljes tudatában volt a németországi viszonyoknak: a demokrácia eszközeivel mondott halálos ítéletet a demokratikus jogok felett és így teljes mértékben megérdemelt a sorsot, amelyet a hitlerista rezsim rögöt számára.

Szomorú dátum a Saarvidék átadásának mai dátuma, de egyben kitűnő iskolája és nemetője az összes Németországon kívül élő és még a fasizmus rabszójára nem fűzött tömegeknek.

Megmutatója és bizonyította annak, hogy a tömegek, amelyek a szabadság eszközeivel árujják el szabadságukat, megérdemlik a rabszolgaságot.

A miniszter világhörutjai

Manolescu Strunga eddig két nagy világhörutazást csinált az ország pénzén. Az egyiket, mint földművelésügyi államtitkár. Előkor gyümölcsöt helyezett el külföldön, igen szép eredménnyel.

Alillólag ekkori érdemei tették őt alkalmasná arra, hogy elfoglalja a miniszteri bársonyszéket. A második utazást már mint miniszter tette, ennek az eredményéről azonban nem lehet másképp, mint tiszteletlenül megemlékezni.

Járt Angliában: az eredmény a petróleum monopólium, négyszázezer font azonnali kifizetése és az aranyfedezet állítólagos értékesítéséről szóló memorandum, amelyek a lej értékét veszélyeztetik.

Járt Prágában: az ott lekötött tízezer vagyon buza ma is rothad a nyakunkon.

Nem is járt, csak készült Japánba, de a rizs ára, száz százalékkal emelkedett.

Járt Belgiában, Hollandiában, Németországban, Lengyelországban, Dániában, Franciaországban és az északi államokban, utjának eredménye átlagos nyolcvan százalékos drágulás az összes importcikkekben.

Van-e valaki széles ez országban, aki nem úgy látja, hogy a külföldi utazások és a drágulás között Manolescu-Strunga az összefüggés?

Van! Ő!

Vaida hat és fél órán keresztül beszél az Uj Keletnek a numerus valachicusról

Cluj, február 28. Évek óta nem csapott le olyan bomba a román politikai életben, mint Vaida Sándor zászlóbontása a numerus valachicus mellett. Ez a váratlan és szokatlan hevességgel megindult politikai kampány nemcsak a kisebbségek köréből váltott ki megdöbbenést és nyugtalanságot, de teljesen felkavarta a román belpolitikát is és hihetetlen zavart okozott a pártok, de különösen a nemzeti parasztpárt életében. Nemcsak a román, de az egész európai közvélemény is fokozott érdeklődéssel fordul Vaida Sándor felé, aki ennek az akciónak atyja és centrális figurája.

Nemcsak az újságírói kötelességteljesítés, de mindenekelőtt a romániai zsidóság sorsáért való aggodalom készítette az Uj Kelet szerkesztőségét arra, hogy megkísérelje Vaida Sándor volt miniszterelnököt ösztönözni megszólaltatni és egy beható megbeszélés során megvitatni vele ennek a rettenetes horderejű problémának minden vonatkozását. Lapunk főszerkesztője, dr. Marton Ernő tegnap Kaszner Rezső, az Uj Kelet belpolitikai rovatvezetője kíséretében felkereste Vaida Sándort cluj-i lakásán és pontosan hat és fél órán át tartó mélyreható beszélgetést folytatott le a nagymultu politikussal. Este hét órakor kezdődött a beszélgetés, amely egyórás vacsora megszakítással egész 3 órákat ért véget.

A valóságos drámai lefolyású beszélgetés során tüzetes megvitatás alá került minden, a numerus valachicussal kapcsolatos probléma, felsorakoztak az összes érvek és ellenérvek a pontos statisztikai

számadatok igazi tükrében és szenvedélyek től mentesen, az éjszaka higgadt csendjében próbáltuk kivallatni Vaida Sándort igazi szándékai felől.

Feltettük neki a tragikus kérdést: mi lesz velünk, kisebbségekkel, mi lesz velünk, zsidókkal? Mi vár azokra a százezrekre, akiket ma lelki nyugalmukban, holnap egzisztenciájukban és talán testi épségükben fenyeget az a hatalmas áramlat, amelyet Vaida Sándor jelszava elindított. Megkérdeztük: lehetséges-e az, hogy dolgozó emberek az ország produktív és lojális polgárai szájából egyik napról a másikra kihulljon a betevő falat; lehetséges-e az, hogy koldustársisznyát és vándorbotot kény szerüljenek kezükbe venni százezrek, akik itt születtek ezen a földön, akik maradék nélkül eleget tettek a hazával szembeni kötelességüknek, akiknek kisebbségi származásukon kívül semmit nem lehet fejükre ovasni, legkevésbé pedig felelőssé tenni őket a gazdasági válság súlyos társadalmi következményeiért, amelyek egyaránt mutatkoznak meg az egész világon?

Es Vaida felelt. Készségesen, barátságosan, fáradhatatlanul vitatta meg velünk együtt a kérdést. Meghallgatta a mi statisztikai adatainkat, amelyeket az ő adataival szembevetve meghallgatta érveinket, amelyekre érvekkel felelt.

Ennek a páratlan érdekességű és mélyreható politikai jelentőségű beszélgetésnek közlését kezdi meg az Uj Kelet holnapi, szombati számában. A cikksorozatra ezton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

A takarékoskosságy jegyében készül az új költségvetés

Büntetik a vesztegetőket és a vesztegetett tisztviselőket

Bucuresti, február 28. Az egyes minisztériumok és az autonóm intézmények beterveztették a pénzügyminisztériumba költségvetésüket. A pénzügyminisztériumban különben összeállították a költségvetési év első tíz hónapjának bevételeit, amelyek alapul szolgálhatnak a jövő kiadások megszabásánál. Ugyancsak kimutatást készítettek azokról a hitelekről, amelyek tiz hónap alatt nyújtottak és ama kifizetésekről, amelyek eszközöltek, mert ezekből akarják megállapítani, hogy az állami gépezetnek milyen kiadásokkal kell számolni. Ezen kívül nem szabad számításán kívül hagyni az újabb kiadásokat, amelyek a jövőben előfordulnak, még pedig a hadsereg számára szükséges összegeket és az állami adósságok szelvényeinek növekedését.

A különböző takarékoskossági intézkedések folyamán jelentős összegeket kívánnak meg-

takarítani azáltal, hogy nem töltik be az üresedésben lévő tisztviselői helyeket és beszüntetik az előléptetéseket.

A pénzügyi törvény módosítása következtében olyan cikkek kerülnek megadóztatás alá, amelyek eddig adómentesek voltak.

A költségvetés előkészítő munkálatai során az a vélemény alakult ki, hogy a költségvetés egyensúlyának helyreállítása céljából erőlyes intézkedésekre van szükség, amelyek a kormányt és a politikai és szociális rend érdekében foganatosít is. Ilyenek közé tartozik a pénzügyminisztérium igyekezete, hogy az adóvédelmet fokozza. A hanyag pénzügyi tisztviselőket az új büntető törvény könyv értelmében megbüntetik, azonkívül szigorú intézkedéseket foganatosítanak ama adófizetők ellen is, akik vesztegetéssel, vagy hasonló módszerekkel kívánnak megmenekülni az adófizetés elől.

Visszajön a kudarcokkal, a teljesíthetetlen szerződésekkkel, a megvalósíthatatlan ígéretekkel, itt áll a dugába dőlő export-import rendszerével és azt állítja, hogy a drágulásnak ami minisztersége óta előtörtte az országot nem ő az oka.

Hanem ki? A kereskedők. Hát persze, hogy a kereskedők. A kereskedő, aki nem kap importot, a kereskedő, akire a vámtól a fináncz minden hatalmas-

ságot rászabadítottak, csakis ő az oka a drágaságnak. Ezt sűtötte ki Manolescu Strunga és kiadta az árak ellenőrzéséről szóló rendeletet, amely az összes vidéki, protentátok kezébe korlátlan hatalmat ad, elbánni a kereskedővel, megvonni tőle az import engedélyt.

Tudjuk, hogy mit jelent ez, tudjuk, hogy az ilyen fegyver hová üt. Manolescu-Strunga világhörutazásait még ezton fogjuk megfizetni.

VILÁG TUKER

A zsidó nép jövője

— Lord Balfour unokahúgának előadása a londoni népszövetségi ligában —

A londoni népszövetségi liga egyik legutóbbi ülésén Mrs. Dougdale, Balfour unokahuga és életrajzának megírója, az angol arisztokrácia egyik előkelő tagja, a zsidók jövőjéről tartott előadást, amelyen többek között a következőket mondotta:

A politikai cionizmus és a Balfour-deklaráció, amelyben az angol kormány legelsőnek ismerte el a zsidó nemzetet, a zsidó történelem új korszakát nyitották meg. Még nem telt el husz év ezen korszak kezdeté óta és máris biztonsággal lehet megállapítani, hogy a zsidó nemzeti otthon Palesztinában mindinkább a zsidó nép fizikai és szellemi központjává válik és hogy ennek a nemzeti otthonnak a létezése minden zsidóban felébresztette a fájának jövőjébe vetett hitet és reményt.

A cionizmus a legmagasabb kifejezője annak az életfenntartó ösztönnek, amely a zsidókban, mint fajban és mint egyénekben ugyanolyan, mint minden más fajban és egészséges egyénben. Erősítette a zsidóságban ezt az ösztönt a nemzedékek keresztül átéltek sok szenvedés, amelyekben egyetlen más népek sem volt része és a zsidó történelem nagy drámájának egy részét képezi, — hogy patétikus kifejezést ne használjak, — hogy a palesztinai nemzeti otthon éppen abban az időpontban lett szilárd és megdönthetetlen valóság, amikor a háború utáni viszonyok a zsidó élet ama hatalmas centrumait megrendítették, vagy teljesen megsemmisítették, amelyekben a legerősebben világitott és élt a zsidó szellem és amely centrumok legcélsebb védvái voltak az asszimiláció folyamatával szemben. 1917-ben ismerte el az angol kormány a Balfour-deklarációjában a zsidóknak a jogát a palesztinai zsidó nemzeti otthonra. Két évvel később Oroszországban megsemmisült a zsidó nemzeti élet ősi centruma és azóta tovább tart a megsemmisülési folyamat.

Az előadónó ezután ismertette a zsidóság helyzetét a keleti és középeurópai országokban és rámutatott arra, hogy az oroszországi zsidóság, amely nagyrészt kis- és közép kézműiparosokból és kereskedőkből állott, a megváltozott gazdasági rendszer folytán súlyos nyomorba jutott. Azok, akik túlélték ezt az átalakulást, fizikailag talán jobban élnek, mint a cári Oroszországban. De teljesen megszűnt az a nagy szellemi befolyás, amelyet azelőtt gyakoroltak az egész világ zsidóságára. A német nyelvű országokban is megakadt az asszimilációs folyamat. Ez egy rendkívül mély zsidó öntudathoz és odavezetett, hogy az a gazdag mag, amelyet a német zsidók eddig szülőföldjük szellemi gyarapodására fordítottak, most szét lett szórva az egész világon. Sok fog belőle jutni Palesztinának is, amely a német zsidó kivándorlók nagyobb részét fogadja be, mint bármely más ország a világon.

A harmadik nagy zsidó centrum Palesztinán kívül ma az Egyesült Államokban van. Hogy ennek a jövője miképp fog alakulni, nem tudjuk előre, hiszen ez is el van zárva az Európából jövő új bevándorlók felrészítő hatásától. Az amerikai zsidóknak is meg vannak a maguk problémái és mégis nagy áldozatokat hoznak az újjáéledő Palesztináért.

Sokáig lesznek még a galut zsidói és a palesztinai zsidó nemzeti otthonban letelepedett zsidók egymás kölcsönös támogatására ráutalva, de én azt hiszem, hogy a zsidóság igazi jövője mind erősebben átmegy a palesztinai zsidóság kezébe. Ez fogja formálni a zsidó jövőt és a galut

zsidói, akik a megsemmisítésükre irányuló erővel szemben még ellenállást tudnak kifejtetni és megmaradnak mai hazájukban, növekedő mértékben fogják magukat a palesztinai nemzeti centrum előőrseinek érezni. Még mindig sok pénzt küld a galut zsidósága a palesztinai zsidó telepek létesítésére és fenntartására, másrészt azonban — és ez egy különösen érdekes jelenség — már Palesztinából is kezd visszafolyni a pénz a galutba. Az elhanyagolt föld kezd visszafizetni a sok szeretetet és áldozatot, amelyet az utóbbi tizenhét évben a galut zsidósága beléje fektetett. Mezőgazdaság és ipar virágzik és nagy konjunktúrában vannak. Egy mezőgazdasági kolóniáról, amelyben alig 300 ember él, hallottam, hogy nem kevesebbet, mint 100 fontot küldenek haza Lengyelországban és Romániában élő hozzátartozóik támogatására.

Ugyanez a folyamat észlelhető kulturális téren. Minden év bevándorlási kvótája az egyetemes zsidóság sokszínű életének töredékét hozza Palesztinába, kezdve Jemen és Délarábia vad semita típusaitól, Berlin és Frankfurt magaskulturájú tudósai, jogászai és orvosai osztályáig. Ebből a sokszínű bevándorlási vegyestől lassanként egy új zsidó típus nő ki, amelyet a világ még nem látott és amely félreismerhetetlen a maga sajátosságában.

Lord Balfour — így fejezte be Mrs. Dougdale előadását — pillanatig sem kételkedett ennek a kísérletnek a sikerében, bár mindenkinél erősebb szeme volt a zsidók hibáinak a felismeréséhez. Soha a legkisebb mértékben sem kételkedett benne, hogy a zsidó nép lelke előtt semmisen lesz, amit meg nem valósíthatna, mihelyt alkalom adnak neki arra, hogy szabadon vehessen lélegzetet.

A semmitűszék is eltörölte a Skoda-cég 65 millióos bírságát

Szombaton bejelentik a kamarában a Skoda-szerződést

Bucuresti, február 28. A legfőbb semmitűszék tegnap elutasította a pénzügyminiszter fellebbezését a Skoda-cég adóeltérőlése ügyében. Tudvalevő, hogy a cég ellen elíttolás címen 65 millióos bírságot állapítottak meg annak idején. A cég fellebbezett a bírósághoz. Elsőfokon az ifjúi törvényszék és most a legfőbb bíróság is megsemmisítette a pénzügyi hatóságoknak erre vonatkozó jegyzőkönyveit és kimondta, hogy a Skoda-cégnek, amelynek nincs az országban telepe, csak képviselete, nem kell adót fizetnie.

Tegnap este Dinu Bratianu lakásán a li-

berális párt vezetői értekezletet tartottak. Jelen voltak az összes miniszterek és államminiszterek és a párt összes miniszterviselt tagjai. Tatarescu miniszterének részletesen ismertette a Skoda-céggel kötött szerződés feltételeit, majd Bratianu Dinu jelentette ki, hogy hozzájárul a konvenció aláírásához. Szombaton délután a kamara és szenátus egyesült hadügyi bizottságai ülést tartanak és Tatarescu itt fogja a nyilvánosság számára is ismertetni hadfelszerelési programját, valamint a Skoda-szerződést. Az ülésen az összes pártvezérek is részt vesznek.

Ötvenezer fekete zsidó Abessziniában

Dr. Jacob Feitlowich, a falassák kutatója és tanítója nyilatkozik az abesszini zsidók életéről és fejlődéséről

Róma, február 28. Dr. Jacob Feitlowich — misszionárius. Még pedig zsidó misszionárius, aki a zsidóság szolgálatában teljesít küldetést. Bejárja a világot, kormányokkal, zsidó köztársaságokkal, kapcsolatokot keres, kutat, tanít és lelkesít. Missziója: a zsidóság egy régen elszakadt részének, a falassáknak visszakapcsolása a mai zsidósághoz.

Abessziniában él a falassák, az abesszini zsidó törzs körében. Külsején magán viseli a hivatás és a környezet jellegzetességét és arcában is van valami misztikus, keleti egzotikus. Jól beszél olaszul, hiszen Olaszország volt az első állam, mely bekapcsolódott a falassa mozgalomba és lehetővé tette, hogy az első modern falassa tanítókat és tanárokat olasz iskolákban és egyetemeken képezzék ki európai követelmények szerint.

Dr. Feitlowich Rómába érkezett. Innen Amerikába utazik, majd visszajövet Palesztinába és onnan tér vissza Abessziniába, állandó működési helyre.

Római tartózkodásán a következőket mondotta el az újságíróknak a falassákról és az ő kildetéséről:

A legenda

— A „falassa“ szó annyit jelent, mint emigrált, galutban élő. Egy abesszini zsidó törzs, még pedig zsidó törzsnek a neve. A törzs történetének kezdete homályos legendákba burkolódik. Eszerint Sába királytól, ki Salomont királyt meglátogatta, számos zsidó család kísérete vissza és ezeknek leszármazottjai lennének a falassák.

— 1914-ben vezetem az első expedíciót Abessziniába, a Rotschildok támogatásával. Azóta állandóan közöttük élek és már eddig is jelentős eredményeket értem el náluk. A vallási üldözöttség és a keresztény hittérítők munkája felére apasztotta a törzs lélekszámát. Ma mintegy ötvenezeren vannak és teljes egyenjogúságot élveznek. Békességben élnek Addis-Abeba fővárosban és a környező falvakban. Amióta közöttük élünk, nem volt kitérés, sőt egyre többen térnek vissza a zsidó hitre.

— A zsidó szentírásból csak a Tórást is-

merik, ezen kívül néhány apokrif könyvet. A rabbinikus zsidóságot nem ismerik. A tóra törvényeit és különösen a szombatot rendkívül szigorúan őrzik meg. Vannak bizonyos szóbeli hagyományaik is. A későbbi keleti nemzeti ünnepeket, mint a chanukát, nem ismerik. A húsvétnél szigorúan betartják a zsidó vértilalmat, Pontosan betartják a circum ciziot is a nyolcadik napon. A héber nyelvet nem ismerik és a tórájuk is az ugynevezett ethiopi fordítás. Imakönyvük sem héber. De ez nem is csodálatos, ha meggondoljuk, hogy a Palesztinán kívül élő zsidó tömegek már a második állam idejében sem beszéltek héberül. Imáik szelleme azonban közel áll a mieinkhez, de szövegük egészen más. Imára zsinagógáikban gyülekeznek. Ima alatt kalap nélkül vannak. Tórájuk nem tekeresformájú, hanem könyvvalaku és a templomnak egyik, e célra felállított asztalán fekszik állandóan, vagyis nem frígládában őrzik, mint nálunk. A tóraolvasásban sem a mi egyéves rendszerünket követik. Egyáltalán nem követnek rendszert és talán sohasem olvassák végig a tórást. Mindig egy tetszés szerinti részt választanak ki és azt olvassák fel.

Héberül tanulnak a fekete zsidók

— Családi életük meleg és bensőséges. A házasságkötés formája a legegyszerűbb. Két tanu jelenléte szükséges csak hozzá. Bibliái neveik vannak. A hitközségek élén nem „rabbi“, hanem papok állnak, akik a gyermekeket bibliára és az imákra tanítják, valamint áldoznak. Vallási életükben ugyanis ma is jelentős szerepe van az áldozásnak. Az ünnepi dátumok meghatározásánál, kevés kivétellel, a héber hónapnevek szerepelnek. A vallásosabbak minden hétfőn és csütörtökön böjtölnek. Szinte hihetetlen, milyen szeretettel és készséggel fogadják ama törekvésünket, hogy a rabbanita zsidósághoz kapcsoljuk őket. A papok, akiknek jogi helyzetét, sőt érdekeit, — főleg az áldozásokkal kapcsolatos részesedésüket — lényegesen érintik törekvéseink, nem csak hogy nem foglalnak ál-

lást ellenünk, hanem ők a leglelkesebb támogatóink. Így már több heyen megszűntünk az áldozást és vallási életükben már eddig is igen sok rabbinikus törvényt vezettek be.

— Napról-napra nő a modern héber nyelvet beszélők száma. Ma már héber nyelven jól el lehet igazodni az abessziniak körében. Politikai cionizmus még nincs a

falassák között. Viszont nagy jelentőséggel bír az a tény, hogy ötvenezer új zsidó lélekkel egyre aktívabbá váló és a nyugati kultúrába illeszkedő zsidó tömeggel gyarapodik a zsidóság. Ezen a téren azonban még sok munka vár ránk. Nemcsak Abessziniában. A kínai és a japán zsidókra is gondolok, — fejezte be nyilatkozatát dr. Jacob Feitlowich. (h. f.)

Nagy pusztításokat okozott a regátban az árvíz

Bucuresti, február 28. Az utóbbi napok olvadásai és esőzései számos folyó kiáradását idézték elő. Így a Ialomita kiöntött és Bara, Cosambesti, Ciochnia, Ghimbati, Slobozia-Veche községeket elárasztotta és Slobozia város számos utcája is víz alá került. Marasesti és Grigorescu között a Seret folyó Hanul Conachi mellett a vasutvonalat is elő-

tötte. A Duna is olvad és különösen a Duna-delta mocsaras vidékein keletkezett emiatt árvízveszedelem. Tulceaban, Ismailban nagy a veszély. A Barlad folyó Teucui és Barlac városokat fenyegeti. Az árvizek sok kárt okoztak, de szerencsére emberáldozatokról nem érkezett jelentés.

A kereskedőket teszi felelőssé Manolescu-Strungu a kontingentálás legelső következményéért, az árdragulásért

Bucuresti, február 28. Az Uj Kelet tud. A kontingentálás megszigorítása és minden időszükségleti cikkre történő kiterjesztése, mint az előre látható volt, súlyos áremelkedést hozott magával. A kormány azonban nem a tekintet nélküli kontingentálásban keresi az áremelkedés indokát, amint azt a gazdasági élet törvényszerűsége diktálja, hanem visszafelé fordítva és a kiskereskedők kategorizálására alkalmas rendeletet bocsátott ki, további „áremelkedések megakadályozására.“ Utasította a kereskedelmi minisztérium az egyes megyék prefektusait, hogy a területükön történő áremelkedéseket jelentsek be. Ugyancsak szigorú rendelettel utasította az

ipari és kereskedelmi felügyelőket, hogy a körletükhöz tartozó kereskedők között szigorú ellenőrzést végezzenek.

A rendelet azzal fenyegeti meg a kereskedőket, hogy az árdragítókát eltűnték a behozattól és több import igazolványt nem kapnak.

A kereskedelmi és ipari minisztérium szakemberei jól tudhatják, hogy a kontingentálás által törvényszerűleg előálló árdragítás mennyire csökkenti a fogyasztást és mennyire nem illegális keresetnek jutattja a kereskedőket, hanem ellenkezőleg, súlyos veszélyt jelent a kereskedelemre.

URANIA MOZGO

Botrány Rómában

szennázós vigjáték, „BEN HUR“ rendkívül jól sikerült paródiája, főszerepben: EDDIE CANTOR, Amerika legjobb komikus.

Az Uj Kelet palesztinai kirándulása

Ismételten közöljük, hogy csak azoknak a jelentkezését vehetjük figyelembe, akik a jelentkezéssel egyidejűleg lefizetik a választott osztályú hajójegy árának a felét.

A kirándulásra, mint már többször megírtuk csak tényleges turistákat vehetünk magunkkal. Az angol vízumhoz a következő szükséges:

Az Erdélyi Bank, a Banca Româneasca, vagy a Romcomit által kiállított alábbi szövegű levél:

Către

CONSULATUL BRITANIC

CLUJ

Vă comunicăm, ca subsemnata Banca — sucursala — se obligă a plăti Consulatuui britanic la Cluj dupa expirarea termenului de 4 luni de la data mai jos suma de Lei 32.000 (treizecișidouamii) în sarcina D — purtaoara pasaportului roman No. — eliberat la — în ziua de — 193— în cazul daca rãmînit D — nu s-ar reintoarce din Palestina în România și dacã el nu s-ar prezenta în persoana la zisul Consulat sau nu-și ar prezenta prin mandatara, pasaportul său, din care să reiasã reintoarcerea lui din Palestina, spre constatarea identității înainte de expirarea menționatelor perioade de patru luni.

Consulatul britanic va fi îndreptățit să ceară efectuarea plății garantate numai în curs de una lună dela data expirarea perioadei de patru luni de mai sus, iar plata se va face numai contra restituirii scrisoarei de garanție de față.

Prezenta scrisoara de garanție la data de — și pierde valabilitatea.

El levelen kívül két darab rendőrség által hitelesített fényképet kell mellékelni. A vízum díja a konzulátusnál (román állampolgár részére) 345 lej.

A hirdetés 500 lejben a vízumhoz szükséges orvosi bizonyítvány (100 lej) és az adminisztrációs költség is bennefoglaltatik.

A jelentkezők tehát Európára szóló (leg- alább még hat hónapig érvényes) utlevelet

kell beküldjenek. Ezek érvényesítését mi is tezzük. (Az érvényesítés költsége 300 lej. Az érvényesítéshez 50 éven alóli férfiaknak a Cercul Palesztinára szóló igazolványa, amennyiben utlevélük 30 napnál idősebb, egy rendőrség által kiállított certificat de bună purtare szükséges.)

Mellékelniük kell a bank fent közölt levélét és le kell fizessék a választott hajójegy árának felét.

A hajójegyek ára, elsőrendű ellátással (osztály kétágyas, II. osztály két és háromágyas kabinokkal)

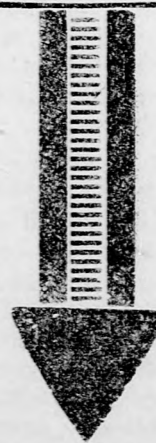
I. osztály 9000 lej,

I b) osztály 8000 lej.

II. osztály 7000 ezer lej.

A behajózás állami taxája: 200 lej.

Szezón utáni olcsó árakon vásárolhat most a

WEISZ FIVÉREI

szőrmeszállóban (Gólya-palota) legmodernebb szőrméudonságokat.

Nu ardeca

A hamara eg.

Chisineu, febr. Kedden reggel a chiseneui ügyvéd palotában az ügytek. A falon ügyhelyeskedett, azedek, jelenlegi ügyvédi kamara merus basarabice ügyvédek egy csoportja között sokféle dekek egy csoportja örömeben, hogy Vaidin is tullea chicus helyett a totta fel. A zsidóttak meg a plá szerzője kiütét a. Az izgalom külön között volt nagy óta élnek Chisne hogy basarabiat nalisták összefog ügyvédek ellen.

G

megelőzés 3 tablettáig

Grippa

estés

Elisba

bal

A Fogal — szerk. kitűnő belső fert. A betegség kit. szeres Fogal. Gyógyesztárak. Lei 150. — A

Az izgalom igazságsügyi pa nagy feltűnést, tokba verődve, míg végre jóvá vényesék épüle nemzeti parasz marai alelnök, gaszt ő tette k kor meghallott itagy izgalmat, sitotta fel a k ugyanis ezzel emberek figye ségekre, amely való agitáció. A derűtlenség zrelő jobbold Cazacliu siker bucaresti lap kapcsolatban

— Öszintén tréfám a nur oéltáj és talá lega felvilágo az etnikai, v oldja a mai védek problé

MÁRCIUS 1.

Numerus basarabicus, ardealicus, bucovinicus, stb.

A kamara egyik volt alelnökének tragikomikus tréfája a chisineui ügyvédi kamarában

Chisineu, február 28. (Az Uj Kelet tud.) Kedden reggel ugyancsak elsodálkoztak a chisineui ügyvédek, amikor az igazságügyi palotában az ügyvédek szobájába összegyűltek. A falon ugyanis hatalmas plakát terebélyeskedett, amely arra hívta fel az ügyvédeket, jelenjenek meg vasárnap délelőtt az ügyvédi kamara helyiségeiben, ahol a „Numerus basarabicus“ kérdésében kíván az ügyvédek egy csoportja értekezni.

Chisineuban sok ügyvéd van és a sok ügyvéd között sokféle fajta. A román ügyvédeknek egy csoportja kánként kezdett járni örömeiben, hogy végre valaki Chisineuban Vaidán is túltett az eredetiségben és a valachicus helyett a basarabicus fogalmát állította fel. A zsidó ügyvédek gyanakodva állottak meg a plakát előtt, amelynek értelmét szerzője kitért a legteljesebb homály fölé. Az izgalom különösen a regábeli ügyvédek között volt nagy, akik az imperiumváltozás óta élnek Chisineuban és most azt gondolták, hogy basarabiai román, zsidó és orosz regionalisták összefogtak a más tartományokbeli ügyvédek ellen.

chicust, vagy numerus clausust, vagy nem tudom melyik numerust bevezetnék, a helyzet semmit nem változna, hanem ellenkezőleg, akadnának olyanok, akik újabb akadályokat szeretnének emelni majd éspedig nem az etnikai kisebbségek, hanem mi, románok között. Ahogy én a basarabiacak regionalista érzelmeit ismerem, könnyen megtörténhetne, hogy az én vicces numerus basarabicusom könnyen komoly formát ölthetne.

Ezután komolyra fordította a beszélgetést Cazacliu és a következőket mondotta:

— Ime, az elemi oktatásban, ahol nincsenek zsidók, haterzer munkanélküli tanító van. A középiskolai oktatásban, ahol szintén nincsenek zsidók, ötszáz üres állásra nemrégiben haterzer jelölt jelentkezett. Ellenkezőleg, azt hiszem, hogy a megoldás az elemi, középiskolai és egyetemi oktatás egészséges megszervezésében rejlik. Amíg iskoláink tisztviselői csak esznek és nem igazi kulturintézmények, egyáltalán nem lehet megoldásról beszélni.

Az etnikai arányosítás kérdése

— Ha az etnikai arányosítást valóban végrehajtanák, úgy ennek csak a vérbeli ro-

SELECT MOZGÓ

Ma, rendkívüli premier!

KATHARINE HEPBURN

Hollywood csodás csillagának rendkívül érdekes filmje:

A SZERETŐ

Csakis felnőttek számára!

Műsoron kívül hangos Híradó!

mánok látnák a kárát. A bírósághoz, hadsereghez, közigazgatáshoz és más intézményekhez nagyon nehezen jutnak be a nemrománok. Hogy ha pedig szigorúan alkalmaznák az arányosítás elvét, mindezek az elemek jogosan kérhetnék bebocsátásukat ezekben a közhivatalokba és nem tudom, hogyan lehetne ezeket a követeléseket kielégíteni más-kép, minthogy elbocsátani már azokat a románokat, akik most a hivatalokban ülnek és más nemzetiségű állampolgárokkal helyettesíteni őket.

— De tételezzük fel, hogy valóban uralkodni tudunk nemzetiségeink fölött a számok brutális erejével és nem a képességek figyelembe vételével. Vajjon megoldódna valami?

— Azt hiszem, hogy tíz év múlva oda jutnánk, hogy újabb akadályokat keresgéljünk és ehhez aztán már nem volna elegendő sem numerus valachicus, basarabicus, vagy ardealicus, hanem fizikai tulajdonságokra alapozott megszorításokat fogunk bevezetni.

Egyes tartományokból ki fogjuk zárni a barnákat, a másikkól a szökeket, a bajuszosokat és a bajuszatlanokat és így tovább. A román elem védelmének megoldása nem kizárásokban, hanem a közköztudásügyi reformjában van. Olyan nevelést kell adni a fiataloknak, hogy az élet minden ágában meg tudják állni helyüket és megfelelő módon készüljenek fel az életre.

Végül az iparról beszélt Cazacliu és említést tett az iparnak ugynevezett nacionalizálásáról, amelyet eddig egy kormány sem valószínűsíthetett meg, hanem ellenkezőleg, a külföldi tőkének rendelte alá Románia természeti kincseit. A petróleum és egyéb romániai nyersanyagok kihasználása után kellene kutatni és akkor megállapítanánk, hogy ott nem felekeztekre, vagy nemzetiségekre megy a játék, hanem állampolgárságra és ez külső és belpolitikai szempontból egyaránt sokkal fontosabb problémája az országnak, mint az etnikai arányosítás demagógikus eszméje.

Az osztrák bíróságok 67 politikai perben hoztak halálos ítéletet, de csak 23-at hajtottak végre

Schuschnigg nyilatkozata Ausztria benső biztonságáról

London, február 28. Schuschnigg dr. osztrák szövetségi kancellár tegnap este Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter társaságában elutazott Londonból. Az osztrák szövetségi kancellár közvetlenül az elutazása előtt fogadta az angol és külföldi sajtó képviselőit, akik előtt részletesen nyilatkozott arról a kérdéssel, hogy az utóbbi időben politikai körökben mennyi ítéletet hoztak az osztrák bíróságok.

Schuschnigg dr. osztrák szövetségi kancellár érdekes nyilatkozatából kitűnik, hogy az emlékezetes februári forradalom óta az osztrák hatóságok összesen 67 halálos íté-

letet hoztak Ausztriában. A halálos ítéleteket illetőleg Schuschnigg azt a megnyugtató kijelentést tette, hogy a halálos ítéletek közül „mindössze“ huszonháromat hajtottak végre, míg a többi halálos ítéleteket életfogytiglani börtönbüntetésre változtatták át. Milyen nagy kegy. Elítéltek ezenfelül 526 szociáldemokratát, 129 szélsőbaloldalt és 1200 nemzeti szocialistát. Közel 3000 szociáldemokrata és nemzeti szocialista ellen a bécsi hatóságok megszüntették az eljárást, míg 2000 más politikai pártállású állampolgár ellen folyamatosan van a vizsgálat.

Macdonald megcáfolta közeli visszavonulásának híreit

A walesi herceg megjelenik az országos értekezleten

London, február 28. Macdonald Doncasterben mondott beszédében cáfolta közeli visszavonulásának híreit. Azt hangoztatta, hogy majd, amikor út az óra s észreveszi, hogy teljesítményei már nem a régié, nem fog tanácsot kérni és saját kezdeményezéséből elvonul a kormány éléről. A miniszterelnök éles kritikában részesítette az újerkedést s azt mondta, hogy a legutóbbi borsvásárlás botrány ártott az ország pénzügyi becsületének s ezért meg tudja érteni a felháborodást, amely nyomában keletkezett.

London, február 28. A walesi herceg vizsdatéte után megjelenik a St. James palotában tartandó országos értekezleten, amelyen ismertetni fogja a megyék reprezentánsai és a polgármesterek előtt az uralkodói jubileum alkalmából létesítendő nemzeti hálaadó alap tervének részleteit.

Összeverekedett a numerus claususon két botosani ügyvéd

A szlávok, örmények és bulgárok sem folytathatnak ügyvédi praxist?

Botosani, február 28. Az egyik botosani klubhelyiségben kinos botrány történt, melynek hősei ügyvédek voltak és a numerus klauzuson verekedtek össze. Dimitrie Mănuștirea ügyvéd és újságíró teljes hévvel tiltakozott a numerus klauzussal szemben és élesen kirohant a szélsőjobboldali keresztény ügyvédek ellen. Beavatkozott a vitába Raul Buzdugan ügyvéd is, aki a numerus klauzussal szemben kelt és hangsúlyozta, hogy a mozgalom nem antiszemita, hanem mindenki ellen irányul, aki etnikailag nem román származású.

Mănuștirea erre azzal válaszolt, hogy akkor maga Buzdugan ur és még számosan, akik szláv, bulgár vagy örmény eredetűek, szintén nem folytathatnak ügyvédi praxist az országban. Buzdugan erre roppant felháborodott és triviális szavakkal támadt rá Mănuștireaúra, aki visszautasította a durva szavakat és távozásra szólította fel Buzdugant. Végül Buzdugan köré is, Mănuștireaúra köré is egy-egy csoport verődött össze, melyek között verekedésre került a sor.

Az incidenst végül sikerült elintézni, de a klub vezetősége másnap délelőtt kizárta a tagok sorából Raul Buzdugant.

Grippa

megelőzésére használjon Togal-t, 3 tablettáig naponta. — Teljes siker.

Grippa megbetegedés esetén gyorsan gyógyít a Togal

Elismerten fájdalomcsillapító és bakteriumölő.

A Togal — szerencsés összetételénél fogva — mint kiűnő belső fertőtlenítő erősen láscsökkenő hatású. A betegség kiújulásától megóvja. Ont a rendszeres Togal kezelés. — Kérdezze meg orvosát.

Gyógyszertárakban és Drogériákban. Lei 52.— és Lei 130.— A Togal-tabletta svájci készítmény.

Vaida numerus valachicusa a nemzeti parasztpárt szétmorzsolódásához vezethet

Lupu Vaida és híveinek kizárását követeli. Mihalache tárgyilagosan akarja kezelni a Vaida-féle elméleteket?

Bucuresti, február 28. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosi politikai körökben élénken foglalkoztatja a nemzeti parasztpárt belső válsága, melyet Vaida cluji előadása és a numerus valachicus-propagandának a pártvezetőségben történtek után való beindítása jelentős mértékben mélyített el. Lupu nyilatkozata visszatükrözi azt az álláspontot, amelyet a nemzeti parasztpárt regábeli szárnya képvisel Vaidával szemben és a szombatra összehívott pártvezetőségi gyűlésen éppen Lupu lesz az, aki erővel fellépést fog követelni az elnökség részéről Vaidával szemben. Vaida Timisoaran fog válaszolni Lupu nyilatkozatára. A Dimineata megállapítja, hogy a numerus valachicus Vaida politikai machinációja és ő maga egy szót sem hisz abból, amit mondott. A cél Mihalache szabotálása, Erdélyben pedig Maniu tullicitálása volt, mert Vaida feltette pozícióját Maniunak egyre jobban fokozódó népszerűségétől. A Curentul tudni véli, hogy Lupu szombaton határozott állásfoglalást fog kérni a párttól és azt fogja követelni, hogy a pártnak véglegesen tisztázni kell a Vaida-kérdést. Lupu szerint

a pártnak fel kell szólítania Vaidát, vagy csatlakozzék a pártprogramhoz, vagy pedig hiveivel együtt vonja le a konzekvenciákat.

A lap azonban tudni véli, hogy Mihalache még nem készült fel a kérdésben határozott

döntésre. Mihalache óvatos diplomáciával kíván a kérdéshez hozzányulni és a pártkongresszusig az összes pártvezetők véleményét ki kívánja kérni a kérdésben. A lap valószínűtlennek hangzó megállapításai szerint

Mihalache hajlandó a Vaida által felvetett problémák tárgyilagos kezelésére

és főleg azért nem nyul egyelőre hozzá a kérdéshez, mert sok nemzeti parasztpárti ügyvédet kellene a pártból kizárni, akik a numerus valachicus mellett foglaltak állást. A pártvezetőség legközelebbi ülésén így nem valószínű, hogy kizárásokra kerülhet sor, de Mihalache a legrövidebb időn belül össze kívánja hívni a pártkongresszust. Ezenfelül még a Maniu-kérdés is problémát okoz a pártban, mert a volt miniszterelnök az erdélyi tartományi szervezet kérdésében határozott álláspontot követel, ellenkező esetben visszaveszi akciószabadságát az „alkotmányos kérdést“ illetően.

— A romániai angol nagykövet tiltakozni fog a behozatali korlátozások új rendszere ellen. Londonból jelentik: Ugy hírlik, hogy a romániai angol nagykövet utasítást kapott arra, hogy az olasz kormánytól tiltakozást jelentse be a behozatali korlátozások új rendszere ellen.

nt nagy jelentőségű ötvenezer új zsidó a váló és a nyugati zsidó tömeggel gyarar a téren azonban k. Nemcsak Abes z japán zsidókra is nyilatkozata dr. (h. f.)

zott

különösen a Dunán keletkezett emiati an, Ismailban nagy yó Tecuci és Barlac az árvizek sok kárt emberáldozatokról

escu-Strunga nyéért,

elügyelőket, hogy eskedők között szigo k. yegeti meg a keres itókat eltiltják a be ort igazolványt ner

ri minisztérium szak hogy a kontingentál előálló árdragítá gyasztást és menny ez jutattja a keresé og, súlyos veszélyt je

andulásá

ervényesítését mi b és költsége 300 lej éven alóli férfiakn szülő igazolványa 0 napnál idősebb, eg ott certificat de b

bank fent között lev a választott hajóje

lej. axája: 200 lej.

ni olcsó sárolhat a

FIVÉREI (Gólya-palota) meujdonságokat.

(h. f.)

SPORT

Max Ritter Anhauch
a Makabi Világszervezet
alelnöke

Londonból jelentik: A Makabi Világszervezet végrehajtóbizottsága az elmúlt napokban Lord Melchet díszelnök elnöksége alatt ülést tartott. Az ülésen az aktuális ügyek előterjesztése és letárgyalása után a romániai zsidó sport szempontjából örvendő esemény történt. Ugyanis a végrehajtóbizottság Lord Melchet előterjesztésére Max Ritter Anhauch cernauti ismert mecénást a világszervezet végrehajtóbizottságának alelnökévé választotta.

Max Ritter Anhauch évek óta szellemi irányítója s anyagi támogatója Bucovina zsidó sportjának és tevékenységével a zsidó sport terén tekintélyes érdemeket szerzett. Max Ritter Anhauch világszervezet-vezetőségi tagásával nagy hasznára lehet Románia zsidó sportjának, éppen ezért megválasztása zsidó sportkörökben osztatlan örömet szerzett.

A Barkocba országos asztaliteniszversenyre Oradeáról a legjobb asztaliteniszesezők adták le nevezéseiket. A satumarei versenyen Steiner, Goldstein, Guttmann és Spitzer vesznek részt. Mindannyian a NAC színeit fogják a versenyen képviselni.

Döntetlen az országos jégkorci döntő. Bucarestből jelentik: Tegnap délután játszották le a műjégpályán bokáig érő vízben a jégkorci bajnokság döntőjét a cernauti Dragos Voda és a bucaresti Telefon Club csapatai között. A mérkőzés 0:0 arányban eldöntetlenül végződött és így azt meg kell ismételní — ha ezt az időjárási viszonyok lehetővé teszik.

Horosz Béla hatodik lett a prágai nemzetközi mikrocsolyázó versenyen. Prágából jelentik: Prága mikrocsolyázó bajnokságait vasárnap tartották meg nemzetközi részvétellel. A versenyen Horosz Béla, Románia többszörös mikrocsolyázó bajnoka, is indult, aki azonban az egyik tréningben megsérült és így csak hatodik lett. Hogy kifogástalan kondícióban jobb helyezést érhetett volna el mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a cernauti Turasceno, akit Horosz az országos bajnokságon fölényesen győzött le, a prágai versenyen harmadik lett. A versenyt egyébként az osztrák Alwart nyerte.

A timisoarai Kadima március 2-i bálja érdekében hetventagú rendezőbizottság tevékenykedik. A bált szombaton este tíz pár bécsi valcerrel nyitja meg. Minthogy a Kadima öt év óta nem rendezett bált, annak sikere a nagy érdeklődésből következő biztossá van.

Zágrábban lesz a jövő évi asztaliteniszvilágbajnokság. Londonból jelentik: A nemzetközi asztaliteniszszövetség a jövő évi világbajnokság színhelyéül Zágrábót, az 1937. évi bajnokság színhelyéül pedig Csikát jelölte meg. A nemzetközi szövetség kimondta azt is, hogy a jövőre az illetékes szövetségekre bizza az amatőrség kérdésének elbírálását. Ezzel a németek akciója, akik Barnát, a magyarországi világbajnokot profivá akarták nyilvánítani, kudarcot vallott.

Adószállítással siet az osztrák állam a krízisbe került futball segítségére. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány a labdarugómozgások adóját harminchárom százalékról tíz százalékra szállította le. Az osztrák labdarugószövetség reméli, hogy ezzel az intézkedéssel az egyesületek megússzák a súlyos pénzügyi krízist.

Universitetas—NAC barátságos mérkőzés lesz vasárnap Oradea. Mindkét együttes tréning-meccs jellegűnek deklarálta a vasárnapi találkozót, amely ennek dacára érdekesebbé igérik és minden bizonnyal ezáltal sem fogja nélkülözni azt az érdeklődést, amely a két együttes eddigi találkozóit kísérte.

Ma dönt a nemzetközi olimpiai bizottság az 1940-es olimpiász ügyében. Oslóból jelentik: A Nemzetközi Olimpiai Szövetség most üléselő, bizottsága tegnapi ülésen elhatározta, hogy az eredeti tervtől eltérően, hogy az összes tagállamoktól levélben szavaztassák le az 1940-es olimpiász színhelye kérdésében, a jelenlévő nemzetek képviselői fogják a kérdést eldönteni. Az ügyben ma határoznak.

Ki lesz Baer ellenfele a világbajnoki küzdelemben? Newyorkból jelentik: A nemzetközi professzionista ökölvívőszövetség határozatilag kimondta, hogy a március 10-i hamburgi Schmeling—Hamas ökölvívőverseny győztesének joga van Max Baerrel a világbajnokságért megküzdeni.

KÖZGAZDASÁG

A román árubehozatal utolsó három éve

Bucaresti, február 28. (Az Uj Kelet tud.) Decemberben mult két éve annak, hogy Romániában is bevezették a behozatal szabályozását. Az eredmények összehasonlítására rendszeresen a behozatal értékét szokták alapul venni. A behozott árúk összesített értékéből azonban nem lehet megbízható következtetéseket levonni, mert az árak változóak. Ugyanígy nem helyes az sem, ha a beszédett vámilletéket vesszük alapul. A vámilletékeket ugyanis az alapulvétel után, rendszeren mértékmásként állapítják meg. Az árak emelkedése folytán az illeték és az áru mennyiség közötti viszonyban változás áll be, nem különben az árak esésénél is. Mivel

	A behozatal értéke		A behozatal mennyisége ezer		Beszedett vám	
	millió lejkben	százalék	tonnában	százalék	millióban	százalék
1932	12.011	100	450	100	1.856	100
1933	11.742	97.7	467	104	1.716	92.4
1934	13.095	109	637	141	1.748	94.2

Az 1932-es évet, a kontingentálási előtti utolsó évet véve alapul, azt látjuk, hogy 1933-ban a behozatal értéke 2%-os esést szenvedett. Ez az esés az árúikkal árnak általános esésével magyarázható. Ezt igazolja az, hogy ugyanakkor a behozott árúk mennyisége 4%-kal emelkedett. A vámjövdelem 8%-os esése az első pillanatban ennek ellenkezőjét látszik igazolni, mert ennek a behozatal mennyiségének növekedésével arányosan emelkednie kellett volna. Ennek magyarázatát azonban megtaláljuk a kontingentálási bevezetésével importrendszerünkben beállott strukturális változásban. A kontingentálási első évi ipari új beruházások jellemzők. Illetékmentesen behoztak ipari beruházásokhoz szükséges gépeket. Ezzel az országban is előállítható gyártmányok behozatala csökken, esetleg meg is szűnik s a nyersanyag behozatala emelkedik, amelynek vámilletéke pedig lényegesen alacsonyabb. Az 1933-as évet az átmeneti évről tekintjük. A tényleges termelés növekedése csak 1934-ben észlelhető. A behozatal értéke 1932-höz viszonyítva 9, az 1933-as évhez képest pedig 11%-kal emelkedett 1934-ben. De itt

az árak estek, vámtarifánk fokozatosan protekciós jellegűvé alakult. Különösen egyes árucikkknél, melyek az általánossal is nagyobb áresést szenvedtek, az áru értéke és a vámilleték közötti arányban állottak elő nagy eltérések, amelyek, hogy a vámtarifában változás történt volna. A mondottak figyelmen kívül hagyása következtében sok esetben téves következtetéseket is vonnak le. Figyelembe kell venni az összes tényezőket, mert a kontingentálási bevezetése óta más erők is befolyást gyakoroltak az importra. A behozott árúk értéke, mennyisége és a vámilleték az utolsó három évben az alábbi képet mutatják:

tekintetbe kell vennünk azt a tényt, hogy a mult év folyamán az árucikk árak majdnem mindenik Romániának szállító államában emelkedtek s így a behozott árúk értékének 1933-hoz viszonyított emelkedése bizonyos mértékig látszólagos.

Legnagyobb a változás a behozott anyagok mennyisége terén. Ez 1932-höz viszonyítva 40, 1933-hoz képest pedig 37%-os emelkedést mutat. Ezt a növekedést majdnem teljes egészében a behozott nyersanyagoknak, félkészgyártmányoknak, gépeknek, motoroknak lehet tulajdonítani. Ha az első kontingentálási évet átmeneti időnek tekintjük, az 1934-ik év a termelés intenzívebbé válásával jellemezhető, ami pedig a nyersanyagbehozatal emelkedésével jár. A vámjövdelem 1933-hoz viszonyítva alig 2%-kal emelkedett, ami egyáltalában nem áll arányban a behozott mennyiség növekedésével. Oka a behozatalnak az alacsonyabb illetéki cikkek felé történt eltolódásában keresendő. 1934-ben a vámjövdelem terén igen jelentős hanyatlás állott volna be, ha ugyanakkor a behozott árúk mennyisége lényegesen emelkedést nem ért volna el.

A BELFÖLDI PIAC HIREI

Az ipar és kereskedelmi minisztériumból beérkezett jelentések szerint, az 1934—35. cukorgyártási kampány alatt összesen 969 ezer 654 tonna cukrot állítottak elő, az ország különböző cukorgyáraiban. A termelési eredmény a megelőző kampány végén egymillió 292 ezer 440 tonna volt. A beállított és a cukorrépa cukortartalmának csökkenése miatt következett be. Míg a megelőző időszakban a termelt cukorrépa átlagos cukortartalma 17.2 százalék volt, addig a jelenlegi kampány cukorrépa-jáé mindössze 13.6 százalék.

A mezőgazdaság-fejlesztő bizottság a földművelésügyi minisztériumban ülést tartott, amelyen elrendelték az erőteljes felvilágosító akciót a gyümölcsfa csemeték beoltására, a csökevényfák fagyjűmölcsfákkal való kicserélésére az árnyékos gyümölcsösök fának radikális megmentésére. A kártékony rovarok irtásához szükséges berendezések és anyagok beszerzése érdekében azt fogják ajánlani a községeknek, hogy a gyümölcsstermelők alakítsanak közsegként egyesületeket, amelyek állami támogatásban is részesüljenek. Ezeknek az egyesületeknek feladata lenne a gyümölcsstermes értékesítése és a gyümölcs ipari feldolgozásának előmozdítása.

רֵאָוִד יָמִי תַרְזִי שְׂרָתֵי

חֵיפָה

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA

Első Zsidó Tengerhajózási társaság hajói, palesztinai lobogóval és zsidó személyzettel

HAR ZION és HAR KARMEL

Constanta — Haifa

Legolcsóbb személy és áruszállítás, legrövidebb menetidő

Indul Constantából minden szerdán
Érkezik Haifába minden hétfőn

Felvilágosítással szolgál:

Az erdélyi, bánati, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet:

UJ KELET utazási osztálya

ditása is. A bizottság kötelességévé tette a mezőgazdasági kamaráknak, hogy fák beoltása céljából megbízottakat küldjenek szét azokba a községekbe, amelyek körletükbe tartoznak. Elrendelték továbbá, hogy azokon a vidékeken, ahol még vannak állami rezervák, a kamarák létesítsenek minta-parasztagazdaságokat, amelyeknek vezetését bizzák gazdasági iskolát végzett szakemberekre. A minta-gazdaságokban demonstratív jellegű vetéseket kell végezteni. A minta-gazdaságok keretében mezőgazdasági gép és vetőmag lerakatokat is fognak szervezni. Ugyanígy tartanak a fajbikákat is. A tengeri termesztése terén elhatározták, hogy állami anyagi támogatásban fogják részesíteni a nemesfajú tengeri termelő gazdákat. Tervbe vették, a tengeri-vetőmag időnkénti vizsgálat alá vételét, hogy minden vidék a legalkalmasabb fajtát termesztse. A földművelésügyi minisztérium már közelebbről ki fogja adni a tengeri-termesztéséről készített országos térképet, amely szemléltető uton mutatja be, hogy egy-egy adott vidéken melyik fajta termesztése a leghelyesebb.

Arlejtések. Március 14-én a timisoarai állami kórház gazdasági irodájában árlejtést tartanak a timisoarai orvosi és népjóléti intézet részére szükséges hus, zsír, kenyér, liszt és tej szállítása tárgyában. — Március 8-ikán a gheorgheni városban a legtöbb ígérőnek eladják a város tulajdonát képező Tisztás erdő 1.471 köbméter kitévő fenyőfa-anyagát. — Arad város vezetősége márc. 7-én árlejtést tart 16 darab magas nyomású H. D. 30—5 típusú autó-külsőgumi, 8 darab 30—5 típusú belsőgumi, 24 darab alacsony nyomású 750—20 típusú külsőgumi és 12 darab 750—20 típusú belsőgumi beszerzése céljából. — Március 6-ikán a lugosi kerületi erdőgazgatóság eladásra kerül 100 köbméter cserfa. — Március 26-án Simeria Hunedoara megyei község előjáróságán árlejtést tartanak a Regele Carol ucca javítási munkálatainak vállalatbaadása érdekében. — Poian Treiscaune megyei község március 15-én nyilvános árverésen értékesíteni kívánja a Két-ág nevű erdő 10 ezer 536 köbméter kitévő fenyőfa-anyagát. — Márc. 9-én a lugosi kerületi erdőgazgatóságon a következő munkálatokat adják vállalatba: 12 ezer 500 köbméter tűzifa elszállítása és vagonozása, továbbá 15 ezer köbméter faanyag elszállítása. Mindkét munkát elvégzése a manasturi fakitermelő telephez tartozó körletben történik. — Mailat Timis megyei község március 26-ikán 5 évi időtartamra bérbeadja a község határára vonatkozó vadászati jogot. — Onita Mures megyei község március 30-ikán adja bérbe ez év szeptember elsejétől kezdődő érvényes a község határára vonatkozó vadászati jogot. — Március 11-én Sandoniu Ciuc megyei községben értékesítésre kerül a Jahoros nevű fenyőerdő 1.197 köbméter kitévő faanyaga. — Timisoara város március 5-ikére árlejtést hirdet a szükséges nyomtatványok előállítására tárgyában. — Március 4-én a sebesi kerületi erdőgazgatóság árlejtést tartanak egy 17 hektár területű erdő faanyagának kitermelése érdekében. — A bitritai helyőrség parancsnokságánál március 4-ikén árlejtést tartanak 154 métermázsás ső, 96 métermázsás cukor, 11 métermázsás kávé, 4 métermázsás tea, 21 métermázsás turó, 28 métermázsás liszt, 34 hektoliter ecet és végül 100 métermázsás zab beszerzése érdekében. — Turches Brasov megyei község előjárósága nyilvános árverésen a legtöbb ígérőnek március 18-ikán elad 230 köbméter fenyő tűzifa anyagot. — Semerus Tarnava Mare megyei község március elsejére árlejtést hirdet a tulajdonát képező két lakóház bérbeadása tárgyában. — Az állami erdők bucaresti autonóm igazgatóságánál március 30-ikán kitermelésre eladnak az Armeana Severin megyei község erdőhivatalának hatáskörébe tartozó s a Valea Sebesului állami erdőkből kihalított 779 hektár területű erdőrezs faanyagát. — Március 23-ikán Baia de Cris Hunedoara megyei község előjárósága árlejtést tart a községi kórház építési munkálatainak vállalatbaadása céljából. — Március 6-ikán Arad város árlejtés útján motorfecskendőt szerez be.

London, február 28. Simon csütörtök rizsba utazott. A kedvezően ítélik a tásat. A Petit Parison a francia fővárosban ahol kényes ügyben, miután előző cícia külügyminiszterét tartott, amíg be vett látogatással foglalkoztatással tartanás előtt ismételmek elutasító kormánytervezettel formált helyről berlini utazásának lapították meg. Ugyancsak tegnap sőt házában hozzájárul Moszkvába, azt a ban nem tud felvilágozni ezzel kapcsolatos hogy a minisztertervezet hogy a látogatás gyen, Macdonald hogy nem szabad lefokozni azzal, hogy misztér csak mint fővárosok felé jele mi fővárosban.

Párizs, február 28. Manche-csatornán a Biarritz gőzösen íróknak. Kijelentésben elérte azt a c utján elérni akart. vélyesebb légkörben donban, mint Párizs Schuschnigg osz Telegraphnak a H közölgés is nyilatkozik. „Mint magánemlényem, de minem számot kell vennie nem kísérletezhet tethetné fennállását. Párizs, február 28. szerint, ha a versen a katonai szakasz kolná a francia kö

Rendelje meg!

Danzig Hilléi:

A ZSIDÓKÉ

KE

300 oldal

Nélkülözhetetlen forrásmű a zsidó élet megismeréséhez és megértéséhez!

SZÓTÁR-ÓRIÁS

Dr. Cherestiesiu

1100 lap: magyar-román 300 helyett 150 lej

Két kötetes, 2000 lap: magyar-román 600 lej helyett 300 lej

200 lap: román nyelvtan 100 helyett 45 lej

Együtt: 4 kötet, félvászonkötésbe kötve, 3300 lap, 495 lej. Postán utánvétellel portómentesen.

LEPAGE -nál Cluj

Kérje a nyelv- és szótárkönyvek jegyzékét.

Ára Megre az UJ KELET

A kormány tervei a hitelválság megszüntetésére

Kevés, de jó bonitású pénzre van szükség. A betétek tömeges felmondása ellen. A Jegybank ellenőrzi a bankok üzletkötéseit

Törvény a külföldi tartozások fizetésének szabályozására

Bucuresti, február 23. Az Uj Kelet bucu- resti távirati jelentés alapján rövidre beszámolt arról, hogy a Banca Nationala milyen intézkedéseket tervez a hitelválság megszüntetésére és a hitelnyújtás válságos helyzetének megszüntetésére. A tudósítás azt a valószínűsített hangzó értesítést tartalmazta, hogy a Jegybank 15-re akarja redukálni az ország egész területén működésben maradó bankok számát. Fel kell tételünk, hogy a távirat szövegéből egy számjegy kimaradt és a Banca Nationala nem 15, hanem 150 pénzintézetre gondolt, mert hiszen tizenöt bank magának Bucurestinek forgalmát is nehezen tudná lebonyolítani. Ettől eltekintve azonban tény az, hogy a pénzügyminisztérium már bizottságot is nevezett ki a Banca Nationala által kidolgozott hiteltörvény tanulmányozására és az anyagot felosztotta szakértőkből alakított albizottságok között, amelyek alap- megvitatás alá veszik a javasolt rend- szabályokat. A bizottság tagjai: Slatineanu, Stoicescu, Barbu Dumitrescu, Romniceanu, Doamba, Orascul, Romanescu és Durma — kivétel nélkül bankszakemberek, akik tisztá- ban vannak azzal, hogy a mai viszonyok között meddig lehet elhinni a banküzletek ellenőrzésében és korlátozásában és milyen intézkedések szükségesek részint a heverő tőkének való visszafizetésére, részint a be- tétek garantálására, részint a kihelyezések biztosítására.

A jelek azt mutatják, hogy a Banca Nationala törvénytervezete olyan nagymértű beleszólást biztosít a központi szerveknek a magánbankok működésébe, amire még soha és sehol nem volt példa s amelyet az állam a gazdasági élet egy ágában sem vont eddig magához. Igaz, hogy a gazdasági élet állami irányításának divatkorszakában élünk, de az állam bürokratikus szervei sem az iparnak, sem a kereskedelemnek ellenőrzésében nem arrogált magának annyi jogot, amennyit a Jegybank a magánbankok működésének ellenőrzésében magához ragadni készült.

Az évek óta tartó gazdasági válság sok bankot lételemében rendített meg, ezek likvidálása ellen senki sem tiltakozik, mint ahogy helyesnek tartja az életképes, de le- gyengült intézetek fuzionálását is. De kér- dés, hogy akár az a tervezett intézkedés, hogy a Jegybank bizonyos mértékben garanciát vállal a betéteket vagy hogy in- tézkedéseket tegyen a betétek tömeges, pánikszerű kivételé ellen, alkalmas lesz-e a bankok üzleteinek szaporítására, a bankélt felelevenítésére, a betétek visszaönlésére s a hitelek újrainyújtására?

Mindaz a Jegybanknak olyan mély bele- szólási jogot tételez fel a bankok működé- sébe, hogy attól kell félni: a banküzletek az exportnak-importnak azokra a sivar és üz- letellen korszakára fognak emlékeztetni, amikor minden jog a Banca Nationala-é volt, de üzlet nem volt, amit ellenőrizni kel- lett volna, mert a felek inkább lemondtak a kivételről és a behozatalról, sem hogy telje- sen kiszolgáltatassák magukat a Jegybank bü- rokratikus, nehézkes és szigorú kontrolljá- nak.

Bizonyára lesz a készülő törvényben sok hasznos, egészséges és gyakorlati rendelkezés, amelyet a bankok éppen olyan szívesen fogadnak majd, mint a közönség, csak tul- sok ne legyen a bürokratikus rendszabály és immere a Banca Nationala szellemét, et- től jogosan tartani lehet. Minden Jegybank tulzottan pontos, a kicsinyesség bürokratikus intézmény. Ez indokolt is a jegyban- kóknál, de kevésbé indokolt a magánintéze- tekénél, amelyeknek sokszor máról-holnapra kell alkalmazkodniok a piac igényeihez.

Ilyen részlete a készülő törvénynek az, amely a román kereskedők és vállalkozók külföldi fizetéseinek szabályozását tartal- mazza. A kormány is belátja végre, hogy ezen a téren tenni kell valamit azoknak a cégeknek védelmére, akik pontosan lefizet- ték — a devizatalalom folytán lejben — külföldi esedékségeiket, de hitelezőjük a transzferálás nehézségei folytán nem jutot- tak a számlájukra lefizetett összegek bir- tokába. Az új törvény 29. paragrafusának eredeti fogalmazása szerint a külföldi fi- zetéseket vagy ezek esedékes részleteit a jö- vőben a romániai adósok a pénzügyigazga- tóságoknál fizethetik be. A letéti nyugtát a bírósághoz kell benyújtani, amely aztán megidéli a külföldi hitelezőt — hasonló a kényszerregezési eljárásban folytatott pro-

cedurához — és megkérdezi attól, vajjon tu- domásul veszi-e a lejben teljesített fizetést és elfogadja-e azt adós törvényes és ren- des teljesítéseként? Ha a hitelező a fizetést tudomásul veszi, további eljárásra szükség nincs. Ha a külföldi hitelező ragaszkodik a devizában való fizetéshez, a letéti bizonyít- vány a Banca Nationalához kerül, amely azt majd honorálni fogja, ha lesz hozzá devizája,

40 ÉV OTA Dr. GRUNWALD SANATORIUMA

Nebézedő, nőgyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérseket és áttalány áratkon.
Legmodernebbül berendezett Böntgen- és vegyi laboratóriumok.

Beigógyász-diagnosztikai és diétás osztály.
Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály
napi 8 pengő.

**Rádium-
kezelés**

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15

Telefon J. 462-59.

SZÍNHÁZ-FILM

Két nap múlva, szombaton este kezdődnek újra az előadások a színházban

Lázus érdeklődéssel várja a közönség a színházról visszajöttét Oradeáról. Szombat este már meg is fogja kezdeni az előadások- kat a színház az Offenbach operettel. A gyö- nyörű muzsikája, nagyszerű meséjű operett a Gróf László rendezésében és vendégfelle- tével kerül színre. Gróf László neve nem is- meretlen a színházjáró közönség előtt. Egyike a legjobb romániai magyar színé- szeknek, aki kiváltságos kvalitásai folytán a Bucuresti Tanács-társulat főrendezője és bonvivanta lett. Most erdélyi vendégzerep- lései során két este, szombaton és vasárnap, ő játssza el az Offenbach operett címszere- pét. Ennek az előadásnak a keretében fog még először közönség elé lépni Callier Ili a színház új tagja is. A szombati előadást pre- mierbérletben tartják meg.

Vasárnap délelőtt eredeti gyermekope- rett van műsoron, amelyet Hetényi Elemér

irt s amely át meg át van szöve nagyszerű muzsikával és tele van táncokkal és humorral. Ezt az előadást olcsó 23 lejes helyárakkal tartják meg.

Vasárnap délután 3 órakor az Arany- ember van műsoron szintén olcsó helyárak- kal, Asztalos Judit bemutatkozásával.

Délután 6 órakor Lehár gyönyörű operett- je, a Mosoly országa van műsoron Solymo- sán Magdával, este pedig az Offenbach operett kerül másodikszor színre a Gróf László rendezésében és vendégfelleptével. Hétfőn este a színház egy újítással kísérle- tezik. Olcsó helyárakkal a klasszikus iroda- lom egyik legkiválóbb alkotását, Shakespe- are remekművét, a Romeo és Juliát adja s ha ez a kísérlete beválik, úgy minden hét- főn este egy-egy klasszikus előadás lesz mű- soron nagyon olcsó 23 lejes helyárakkal.

Kedden este ünnepi premier: Titanic keringő

T. Musatescu író személyes jelenlétében

A román színpadokon olyan hatalmas sikert aratott Titanic keringő tüzte műsora a színház kedden és szerdán este s ezek az előadások lesznek a nagyhatású darab első magyaryelvű előadásai Clujon.

Makkai Sándor és Saja Sándor gyönyörű daljátéka, a Gyöngyvírág csütörtökön és pénteken este.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:
Szombat 9: OFFENBACH. (Nagyoperett. A klasszikus operettciklus hatodik fel-

ujtása. Gróf László vendégjátéka. Pre- mierbérlet 11. szám.)

Vasárnap 11: CSIPKERŐZSIKA. (Eredeti bemutató. Zenés, táncos, énekes gyer- mekoperett olcsó helyárakkal.)

Vasárnap 3: ARANYEMBER. (Asztalos Ju- dit bemutatkozásával. Olcsó helyárak.)

Vasárnap 6: A MOSOLY ORSZÁGA. (Ren- des helyárak.)

Vasárnap 9: OFFENBACH. (2-odszor. Gróf László vendégjátéka.)

Hétfő 8½: ROMEO ÉS JULIA. (Klasszi- kus propaganda-előadás nagyon olcsó, 23, 18 és 13 lejes helyárakkal, minden illetékel együtt.)

Kedd 8½: TITANIC KERINGŐ. (Az óriási sikerű vígjáték első külföldi előadása ma- gyar nyelven, a szerző jelenlétében. Premierbérlet 12. szám.)

Szerda 8½: TITANIC KERINGŐ. (2-odszor)

Alkalmi könyvvásár — Rendkívüli árleszállítás

LEI	LEI
Eucken: A jelenkori vallásbölcselet kérdései	28
Anatoie France: Coignard abbé vé- léményei	28
Gorkij: Forrádalom és kultúra	12
Gaurmont: A szerelem fizikája	28
Keyserling: Uj világ születése	33
Keynes: A béke gazdasági követ- kezményei	22
Le Bon: Uj idők pszichológiája	44
Maeterlinck: A tér élete	33
Marden: Hogyan érünk célt az életben	44
Meneken: A nők védelmében	33
Emil Ludwig: Tizenegy július	30
Szazonov: Végzetes évek	28

Fülöp-Müller: Az ismeretlen Tolsztoj	44
Mikszáth: Beszterce ostroma	44
Mikszáth: Uj Zrinyiász	28
Jókai: A jövő század regénye 3 kötet	48
Jókai: A három márványfej 3 kötet	36
Jókai: Egy hírhedt kalandor 3 kötet	36
Jókai: Enyém, tied, övé 4 kötet	38
A magyar humor gyűjteménye	15
Larsen: A bölcsek köve	30
Ferber: Az uszó színház	36
Ferrero: A harmadik Róma 2 kötet	60
Maugham: A szines fátvöl	36
Schnitzler: Ut a szabadságra 2 kötet	44
Tolsztoj: Kozákok	44

Kérje legújabb árleszállításunk könyvjegy zékét

CULTURA könyvkereskedés

Cluj, Str. Memorandului 4. szám udvarban

Csütörtökön 8½: GYÖNGYVIRÁG. (Makkai Sándor daljátéka, Saja Sándor zenéjé- vel. Eredeti bemutató a szerzők jelen- létében, kórusokkal, balettel, teljesen új kiállításban. Premierbérlet 13. szám.)
Péntek 8½: GYÖNGYVIRÁG. (2-odszor.)

A ROMÁN OPELA MÜSORA:

Péntek, március 1: Tristan és Isolda.
Vasárnap, március 3: Tosca. Edmondo de Vecchi karmester közreműködésével (ma- tiné.)
Hétfő, március 4: Carmen. (Alfred Picaver tenorista és Jean Athanasiu bariton felléptével.)

MUNKÁS-MOZGÓ MÜSORA:

Str. Văii 7. Telefon: 171.
Csütörtökön 7 és 9 órakor új műsor: Egy új Velencében. Operett filmiságer. Fő- szerepekben: Gombaszögi Ella, Balla Lici, Oscar Sima és Ludwig Stonel. Ze- néjét John Strauss szerezte. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

STEFAN ZWEIG: Rotterdami Erasmus diadala és bukása

A világhírű író legmélyebb és talán leg- értékesebb műve. A Luther-korszakban dúló szellemi harc: a fanatizmus és humanizmus küzdelme a tárgya és ahogy olvassuk, rá- eszmélünk, hogy azok az idők kísértetiesen hasonlítanak a maiakhoz. Izléses egész- vásonkötésben 158 lej Lepage-nál Cluj. Pos- tán utárvétel.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellege levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Kiadó három szobás, teljes komfortos lakás — Str. Grigorescu legelejen — Str. Dra- galina 124 sz. alatt. Megtekinthető délelőtt 10—11-ig, délután 3—5-ig.

Teasütemények, disztortak, szendvicsek, hidek büfé számára, valamint esküvőkre, összejövetelekre szóló megrendelések a leg- jutányosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrász-nál eszközölhetők. Str. Londrei 19 szám.

A tél folyamán is állandóan nyitva tartó egyre szaporodó vendégeinek kívánságára a FAMILIA kóser vegetárius étterem Koloz- vár, Unió-u. 10. (háttal az udvarban), ahol Schwartz Ignác szakkavartól vezetése alatt közismerten a legízletesebb ételek készülnek. Diétásoknak speciális ételek.

Két jócsaládból való izr. urileány, néme- tül is beszélnek, egy vagy két éves gyermek mellé állást keres. Cim: „Szorgalmas” jel- ligére a kiadóba kérünk.

Kiadó P. Mihai Vitezzul 14 alatt üzlet- helyiség és raktár május 1-re. Értekezni emeleten jobbra.

Különbejárati butorozott szoba, fürdő- szobahaszánálattal és ellátással, kiadó. Str. Abatele Zavoral 2/B.

Fogyasztómasszázst végzek házaknál bir- tos eredménnyel. Jelige: „Masszázsonő”.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Salar

Irta: prof. G.

Még mindig szág és Abesszi a háboru. Az meg békés szám egyelőre a mozg egy elenyésző r Így is a legkülü forgalomba bizo esolatos sötét számára is érvé talán még inkább tikusok számár ist alles.

Ha mégis har zónában, úgy n hogy abessziniá rei keresztek. méltelen kiderü zsek, amelyeket becsülendő kato az Aduanal elsz reség után két abebai békét m ben Menelik — alatt az ethipiá kifelé is vissza gét. Ez az orszá törzseiből szárm fiunak az utód. Sába királynő s csak azért küllő hegyi lakossága része a kopt l mert egy évszáz dorolt zsidók ü házi és tudomá tetükkel írják, képet mutat f Abessziniát, am ország és Fran az Indiai óceán teljesen elvágja cia gyarmatok. föld alkotja. Mő hogy nemzetkö dekeséggel bir liktus. Másrészt bizonyos mérté nagy gyarmati dekeik fűződtek hatalom sem a hogy a másik amelynék őserd lán létező nagy mifák, kávéülté nőnek, talajába leg sok olaj is

Az európai bi biztosításába n kelte magát Jap perialista tényk ázsiai kontinen egy japán herc való fiatal oros (Ami kétségtelen retlen módja a

Németország nem egészen er befolyásra szer világháboru ala számára oly v Memelik halála a trónról. A b éta ismét szorg felé e német sz nemcsak japán celnek az abes iini-ellenes ját

Ami ebben a lán éppen ezé met-japán koal hatólag prób nálni, mielőtt nagy világgöpi tétlenül széks a feketebőrű e kel való együtt tétlenül széks zeti szocialist vül történik e od érdekében bez a „fajsze

HIREK

Salamon király utódai

Írta: prof. Georg Bernhard (Párizs)

Még mindig remélhető, hogy Olaszország és Abesszinia között elkerülhető lesz a háború. Az abessziniaiak nem szünek meg békés szándékaikat hangoztatni. És egyelőre a mozgósított csapatoknak csak egy elenyésző részét küldték el Afrikába. Így is a legkülönbözőbb hírek kerülnek forgalomba bizonyos, Középeuróppal kapcsolatos sötét szándékokról és Mussolini számára is érvényes — sőt az ő számára talán még inkább, mint más kortársi politikuskok számára — a mondás: *bercit sein ist alles*.

Ha mégis harca kerülne sor az afrikai zónában, úgy nem először történne meg, hogy abessziniai és olasz katonák fegyverei keresztek egymást. És a multban ismételt kiderült, hogy a sajátos néptörzsek, amelyeket ethiopia egyesít, nem lebecsülendő katonák. 1896-ban az olaszok az Aduanal elszenvetett megsemmisítő vereség után kénytelenek voltak az addis abebai békét megkötöni, amelynek értelmében Menelik — akinek sikerült uralma alatt az ethiopiai birodalmat egyesítenie, kifelé is visszanyerte teljes függetlenségét. Ez az ország, amelynek királyai Dávid törzsből származnak (állítólag annak a fiának az utódai, aki Salamon király és Sába királynő szereiméből született) nemcsak azért különös, mert még ma is zsidó hegyi lakossága van, mert lakóinak nagyrésze a kopt kereszténységhez tartozik, mert egy évszázadon át Arábiából bevándorolt zsidók ültek trónján és mert az egyházi és tudományos nyelvét ma is héber betűkkel írják, hanem éppoly sajátos képet mutat földrajzi helyzete is. Mert Abessziniát, amely oly nagy, mint Németország és Franciaország együttvéve, úgy az Indiai óceántól, mint az Adeni öböltől teljesen elvágják az olasz, angol és francia gyarmatok. Határait mindenütt szárazföld alkotja. Már ez is nyilvánvalóvá teszi, hogy nemzetközi szempontból milyen érdekességgel bír bármely abessziniai konfliktus. Másrésztől viszont az országnak bizonyos mértékig javára vált az, hogy a nagy gyarmati hatalmaknak különböző érdekeik fűződtek Abessziniához. Mert egyik hatalom sem akart hozzájárulni ahhoz, hogy a másik okkupálja ezt a területet, amelynek öserdőiben a földön még egyáltalán létező nagy vadállatok élnek, ahol gumifák, kávéültetvények s más szép dolgok nőnek, talajában pedig arany és valószínűleg sok olaj is van.

Az európai hatalmaknak ebbe a viszontbiztosításába néhány évvel ezelőtt befejezte magát Japán. Ez volt Japán első imperialista ténykedése, amely túlhaladta az ázsiai kontinens határait. Röviddel ezelőtt egy japán hercegnek egy „Juda törzsből való fiatal oroszlánhoz” ment feleségül. (Ami kétségtelenül Japánban eddig ismeretlen módja a külpolitikának.)

Németország már évtizedekkel ezelőtt nem egészen eredménytelenül próbálkozott befolyásra szert tenni Abessziniában. A világháború alatt ez a befolyás az angolok számára oly veszélyesnek látszott, hogy Memelik halála után utódját letaszították a trónról. A hitlerista uralom bevezetése óta ismét szorgalmasan fonják Abessziniára a német szálakat. És hogy hírlik, hogy nemcsak Japán, de német ágensek is kibínelnek az abessziniai udvarban a Mussolini-ellenes játékhöz.

Ami ebben a meseországban történik, talán éppen ezért első próba-féléje a német-japán koalíciónak, amely szemmel láthatólag próbamérkőzést szeretne inszenálni, mielőtt megkezdene a Távkeleten nagy világpolitikai akcióját. Németország északi nemesseinek a sárga japánokkal és a feketebőrű abessziniai zsidó keresztényekkel való együttműködése, amely ehhez feltétlenül szükséges, természetesen a nemzeti szocialista párt programjainak kívül történik meg. Alfred Rosenberg a jó elő érdekében megadta a felmentvényt ehhez a „fajszegényhez”.

Ma adják át a Saar-területet Németországnak

Nagyünnepségek Németországban az átadás napján

Berlin, február 28. A Saar visszacsatolás mai, pénteki ünnepére a birodalom területéről kiinduló repülőgép- és autó csillagtúrát rendeznek. A motoros járművek vezetői délelőtt tizenegy órakor lépik át a Saar terület határát, abban a pillanatban, amikor Saarbrückenben Bürckel főmegbízott a birodalom képviselőitében átveszi az igazgatást. A birodalom városaiban fellobogózzák a házakat, megszólalnak az összes templomok harangjai, a gyárak szirénái s hajók kürtjei. Az utcákon egy perces közlekedési szünet lesz s az üzemekben is ugyanannyi időre megáll

a munka. A nagygyűléseken elhangzó ünnepi beszédek a rádió közvetíteni fogja. Az iskolákban is lesznek ünnepségek, amelyeknek befejezése után e napról a tanítás elmarad. A hadsereg is az egész birodalom területén megünnepeli a nagyjelentőségű napot. Este mindenütt ünnepélyes takarodók lesznek s a polgári lakosság fátylasmeneteket rendez.

Párizs, február 28. A szenátus is ratifikálta a Saar egyezményeket, úgyhogy most már semmi akadály sincs a terület átadásának.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségek-nél, vérszegénység, sápadtság és lesavanyodás eseteiben reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok-bejutását.

— Március 5-én hirdeti ítéletet a törvényszék Kun Andor és társainak büntetésében. A clujai törvényszék Jenciu tanácsa csütörtök reggel kilenc órakor folytatta Kun Andor, Rosenfeld Jenő és Tanasescu Oprea ügyének tárgyalását. A tárgyalást Colfescu ügyész vádbeszéde nyitotta meg. Súlyos büntetést kért Kunra és Tanasescúra, míg Rosenfeld esetében enyhítő körülményt lát fenn forogni és ezért enyhébb büntetést ajánl. — Dr Ghilezan beszéde után Xantopol Tanasescu védője, majd Georgescu Kun védője tartják beszédüket. A tárgyalás a késő déli órákig húzódott el, amikor Jenciu tanácselnök az ítélet kihirdetését március ötödike déli 12 órára halasztotta.

— Száznegyven kilogramm ópiumot csempező autót utasait tartóztatták le Marseille közelében. Párizsból jelentik: Marseille közelében Párizs felé roborog autót feltartóztattak s átkutattak. A gépkocsiban 140 kilogramm ópium volt. Megtalálták néhány forgalomba hozatalra foglalkozó párizsi egyén címét is az utasok személymotoszájánál. Az autó utasai letartóztatásba kerültek. A kábítószert lefoglalták.

— Rövid hírek mindenánn. A Gran Chaco konfliktus konzultatív bizottságát március elsejére ülésre hívták össze. — A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint száraz derült idő várható. — Londontól jelentik, hogy Anglia ötezer angolikan templomát mozivetítő gépekkel akarják felszerelni, mert az a terv merült fel, hogy vasárnaponként bibliai tárgyú filmeket mutassanak be a hívőknek. — Szaharában felavatták az első rendszeres légi vonalat. Havonta két járatot fognak indítani a vonalon. — Az olasz és japán rádióállomások között műsorcserere vonatkozó megállapodás jött létre. — A Brenner vonalon sikerült eltakarítani a vasútvonalon felgyülemlt hólavínakat, amelyek napok óta akadályozták a vasúti forgalmat. — Juan-les-Pubon egy társasautó benzintartálya kigyulladt. A soffőr segedje az utasok segítségére sietett és egy asszony gyermekével együtt elevenen megégett a lángokban.

— Pétain francia marsall cikket írt a katonai szolgálati idő felemelésének szükségességéről. Párizsból jelentik: Pétain marsall cikket írt a katonai szolgálati idő felemelésének szükségessége mellett. A Temps is azt hangoztatja, hogy ezt a kérdést nyomban le kell tárgyalni a törvényhozással. E probléma körül nem szabad pártelentéteket megmutatkoznok. A Journal des Débats is hangoztatja a szolgálati idő felemelésének szükségességét.

— Elrendelték Németországban a közkölcsonök konverzióját. Berlinből jelentik: Az összes hat százalékos és annál magasabb kamatozású közkölcsonök konverzióját elrendelték. A kamatmérséklés folytán a kamatozás a jövőben 4 és fél százalékos lesz.

— Halva találták az Angol Bank székházában az egyik őrszolgálatos katonát. Londontól jelentik: Az Angol Bank székházában a londoni helyőrség egyik őrszolgálatos katonáját fejsebbel holtan találták. Öngyilkossága kizártnak tekinthető. A nyomozás eddig eredménytelen.

— Parlamenti felhatalmazásának meghosszabbítását kéri a belga kormány. Brüsszelből jelentik: A belga kormány minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy a gazdasági talpraállás érdekében kapott parlamenti felhatalmazás meghosszabbítását fogják kérni a törvényhozástól.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— A lett fővárosba érkezett a lengyel vezérkari főnök. Rigából jelentik: Konderowski tábornok, lengyel vezérkari főnök kíséretével a lett fővárosba érkezett, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A lengyel tábornokot a köztársaság elnöke audiencián fogadta. A vezérkari főnök Lettországból Észtországba és Finnországba is ellátogat.

— Katasztrófális robbanás egy moszkvai ceruzagyárban. Párizsból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a Krasszin ceruzagyárban robbanás történt, amelyet tűz követett. A tűzoltóság nagy apparátussal vonult ki, de azt sem tudta már megakadályozni, hogy a tűz át ne terjedjen két szomszédos épületre is. A ceruzagyár három emeletre porrá hanyadt. A robbanás halálos áldozatai száma 33, a sebesülteké csaknem háromszáz.

— Elhalasztották a Haggibbor műsoros táncestélyét. A Haggibbor műsoros táncestélyét, amelyet március 2-ára hirdettek, közbejött akadályok, elsősorban a klub átszervezése miatt egy későbbi, de nem távoli időpontra halasztották el. Az elhalasztás dacára a meghívók és tiszteletjegyek kikézsítésése folyamatban marad. Egyrészt, mert a sportegyesület egzisztenciális alapját képező annak anyagi sikere, másrészt mert ezáltal alkalom nyílt, hogy az est újabb időpontjára a meghívók és tiszteletjegyeket mindenki kezéhez juttassák. Az est pontos dátumát idejében alkalmas módon fogják közölni.

— Folyó hó 27-én, szerda este tartotta meg a clujai Zsidó Diáksegélyző kulturosztllya első bevezető előadását a Salom Klub helységében. Az előadást dr Hamburg elnök meleg szavakkal nyitotta meg, majd Simon Gabriel ismertette a Zsidó Diáksegélyző kulturális célkitűzéseit. Utána Goldschleger Szi-di tartotta meg szépen felépített, az egész témakört felölelő előadását a modern világirodalomról. Rámutatott a különböző irodalmi irányzatok társadalmi rugóra, valamint hosszasan vázolta az irodalom célkitűzéseit. A nagy tetszéssel fogadott előadás után a hallgatóság soraiból többen hozzászóltak, majd a vita befejeztével, emelkedett hangulatban ért véget e komoly reményekre jogosító kulturprogram első előadása. (g)

— A „Dor-Chadas” gyűlése. Folyó hó 2-án (szombaton) este fél 9 órakor tartja meg a Dor-Chadas rendez gyűlést a Neolog iskola nagytermében, melynek keretén belül Salomon László tart előadást „Fasizmus, demokrácia és zsidókérdés” címen. Vendégeket szívesen látunk. A vezetőség.

— A clujai zsidó iparosok Aggmenháza javára a „Regal” kávéház tulajdonosai március 3-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel nagy műsorral egybekötött teadélutánt rendeznek. — Minthogy minden előkészület megtörtént arra nézve, hogy a publikum jól szórakozzon és mulasson, kérjük a város társadalmát, hogy ezen a jótékony célú rendezvényen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék. — A rendezőség.

— Palesztinai beszámoló a clujai Mizrachí Onegg-Sabbath-ján. Ma, március hó 1-én, péntek este fél 9 órakor a clujai Mizrachí Onegg-Sabbath-ján (Regele Ferdinand 52, tanácsteremben) Klein Jakob fog nagyszabású beszámolót tartani. Klein Jakob több hónapig tartózkodott Palesztinában és így beszámolója elé nagy várakozással tekint a Mizrachí tábora. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Giszkalay János két előadása a clujai zsidó diákság körében. Giszkalay János clujai tartózkodása során a cionista diákszervezetek felkérésére két előadást tartott a zsidó egyetemi ifjúságnak. Az első előadást a Bré Jiszráelben tartotta „A zsidó történelem” filozófiája” címmel szuggesztív erejű megnyilatkozása volt az előadás Giszkalay történelmi-filozófiai koncepciójának. Rámutatott a zsidó történelem menetében létkető törvény-szerűségekre és arra az eszméi világképre, melyet a zsidóság ötezer éves történelmi útján magával vitt és amelynek belyegét az emberiség történelmére is rányomta. A zsidó lélek — fejtette ki Giszkalay — már történelmének küszöbén felismerte az uralkodó társadalmi rend igazságtalanságait és az erősebb jogán épülő társadalmi renddel szemben az emberméltség és az emberi jog társadalmi koncepcióját állította fel. Ezzel a törekvéssel örökös harcot vívott a zsidó eszme, hol győzött, hol elbukott. Győzelmei azonban — a kereszténység, a reformáció, a francia forradalom, a szocializmus — látszat- és formai győzelmek voltak csupán, mert a lényeg a régi maradt: az erősebb jogán álló társadalmi rend a harmadik rend felülkerekedésén keresztül a proletár diktatúrát. Giszkalay szerint — ez volt előadásának végső konkluzója —, a zsidóság feladata a maga földjén megvalósítani saját társadalmi koncepcióját, mely az igazi szociális igazságot rejti magában. Az előadást vita követte. Erthetően sokan voltak, akik nem osztották teljes mértékben az előadó nézeteit, de a mesteri logikával és ragyogó elokvenciával felépített előadás felejthetetlen élménye volt a cionista diákságnak. — Második előadását az Akadémiai Barissziában tartotta meg Giszkalay „Szatira a Bibliában” címmel. Irodalmi előadás volt, mely azonban mély eszméi tartalmat fejezett ki. Szembesíltotta az európai és a bibliai szatirát három csoportba osztva: társadalmi, politikai és jellemrajzoló szatirára. Mindhárom csoportból egy-egy európai és bibliai példát adott elő. Az utóbbiakat a próféták beszédeiből merítette. A két szatira közötti különbséget abban domborította ki, hogy míg az európai szatira lemondó nevetésig végez, ha a társadalom a politika és az emberi jellem ferdeségeit és bűneit látja, addig a bibliai szatira nem elégszik meg a ferdeségek szatirikus megrajzolásával, hanem nyomban ostromozással és megrázó tanítással felel a szatirikus képre. Az előadót lelkesen ünnepelték a cionista diákok.

A Cernauti Zsidó Városi Színház együttese

ADOLF TEFFNER

a közkedvelt komikus vezetése mellett és

SIDY THAL

közreműködésével erdélyi turnéjuk során a következő városokban lépnek fel:

Timisoara Hétfő március 4	Komödiantin	Városi Színház
Kedd március 5	Schikerte	„
Szerda március 6	Harz vos benki	„

RIUMA

Sodány araton.
Fümlök.
ezelés
J. 462-59.

VIRAG. (Makkai Saja Sándor zenéjétől a szerzők jelenetével, teljesen új díszítéssel 13. szám.)
VIRAG. (2-odszor.)

MUSORA:
Sar és Isolda.
Tosca. Edmondo de Reimiködsével (ma-

ben. Alfred Picaver Athanasiu bariton

MUSORA:
Telefon: 171.
or új műsor: Egy új filmkláger. Fő-
hasznógi Ella, Balba
Ludwig Stonel. Zes-
szerezte. Helyárak:

ZWEIG:
Erasmus
bukása

nyebb és talán leg-
her-korszakban dúló
mus és humanizmus
ahogy olvassuk, rá-
az idők kísértetiesen
oz. Ialéses egész-
Lepagenál Cluj. Pos-

RO
TÉSZEK

szó 2 lej, vastagab-
apróbírdeés 20 lej.
közvetlen kedvezmény
re fizetendő. Jegyek
tunk, ha portóbélyeg
re van.

eredménytel közveti
tésekkal rendelkező
ea Regele Ferdinánd

teljes komfortos la-
legelejeán — Str. Dra-
legtekinthető délelőtt

stortak, szendvicsek,
valamint esztívőkre,
megrendelések a leg-
legszebb kivitelben
ősihetők. Str. Londrei

audóan nyitva mara-
sreinek kívánságára a
srius étterem Koloz-
az udvarban), ahol
avatott vezetése alatt
sebb étetek készílnak.
ételek.

izr. urleány, néme-
ragy két éves gyermek
m: „Szorgalmas” jel-

ezszul 14 alatt üzlet-
jus 1-re. Értekezni

rozott szoba, fürdő-
látással, kiadó. Str.
végek házaknál biz-
e: „Masszirozó”.

R LELKE:
AZ UJ KELET

UJ KELET Legújabb hírek

A cernauti ügyvédi kamara is a numerus clausus ellen foglalt állást

A numerus clausus a békeszerződések revíziója felé nyitná meg a lehetőségeket — jelenti ki C. Radulescu egyetemi tanár

Cernauti, február 28. Mint már jelentette az Uj Kelet, a cernauti ügyvédi kamarában is felülte fejt a numerus clausus-mozgalom, amelyet a román ügyvédeknek egy kis szélsőjobboldali csoportja kezdeményezett. Cernautiban a mozgalomnak nem volt komoly visszhangja. Az ügyvédi kamara hivatalosan nem is foglalkozott az ügyvel, a kamara dékánja, C. Radulescu egyetemi tanár, nemzeti parasztpárti politikus pedig határozott nyilatkozatban foglalt állást az ügyvédi kar békéjét bújogató kísérlettel szemben. Az Octavian Scariat által kezdeményezett numerus clausus-mozgalom olyan felhívást tett közzé, mely arra utal, hogy az ifjovi ügyvédi kamara hivatalosan is a numerus clausus mellett foglalt állást.

A numerus clausus és a nemzetközi egyezmények

C. Radulescu a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a felhívásnak ez az állítása minden alapot nélkülöz. Az ifjovi kamarában megindult kisebbségellenes áramlatnak Istrate Micescu és Anibal Teodorescu volt a szószólója, ellene foglalt azonban állást George Petrovici, a kamara elnöke és a kamara ebben a kérdésben határozatot nem is hozott. Ezzel szemben megfelel a valóságnak az, hogy Gh. Petrovici, a bucaresti ügyvédszövetség elnöki tanácsában felvetette azt a kérdést, hogy az ügyvédi kamarát öt évre zárják le az ügyvédek elől, mert az ügyvédi kamaránál már veszedelmes túlszűfolttség észlelhető. Ezután C. Radulescu a probléma tárgyi ismertetésére tért át és felsorolta a nemzetközi egyezményekbe lefektetett kötelezettségeket, amelyeket Románia a kisebbségi kérdésben vállalt és amelyeknek megsértése a Nagyromániát megteremtő békeszerződések megsértését is jelentené. A világháború után Románia nemzetközi szerződések értelmében egyenjogúsította a zsidóságot és Lengyelországgal, Csehszlovákiával és Jugoszláviával együtt állampolgárságot adott az egykori monarchiákból leszármazott területek lakosainak.

Az idegen és a kisebbségi fogalom

— Ilyen körülmények között — mondotta C. Radulescu — a kisebbségek mint román állampolgárok az összes polgárjogokat élvezik, az alkotmány és a fennálló törvények szellemében. Hibás tehát egy a jogászok, mint a sajtónak az a frazeológija, amely az „idegen” fogalmat a „kisebbségi” fogalommal téveszteli tendenciáján össze, mert a kisebbségek román állampolgárok és így nem nevezhetők idegeneknek.

— Ezt az állapotot nem lehet megváltoztatni csak az alkotmány megváltoztatásával, mert minden hasonló törekvés a jelenlegi alkotmányba ütközne, melynek 103. paragrafusát jogot ad a semmitörvényűeknek, hogy a törvényeket az alkotmányosság szempontjából felülvizsgálják.

— Az alkotmánynak olyan természetű megváltoztatása azonban — folytatta Radulescu —, amit Istrate Micescu elnökletével a keresztény román ügyvédek nemzeti alakulata követel, rendkívüli komplikációkat idézhet elő éppen a nemzetközi szerződések szempontjából.

Ezután Radulescu ismertetette azokat a szempontokat, amelyeknek alapján Istrate Micescu és Anibal Teodorescu az alkotmány módosítását kéri. Ez a két kiváló jogász azon az állásponton van, hogy nem kell szentnek és örökkévalónak tartani a szerződéseket.

Titulescut is meg kellene kérdezni...

— Milyen hasznos lett volna ebben az esetben kikérni egy más egyetemi tanár: Titulescu véleményét. Az egész románság agtál, szövetkezik és harcol különösen a magyar revizionista törekvések ellen, amelyek az összes európai fórumokat bejárták és Nagyrománia határainak megsorbitását célozzák, éppen a békeszerződések revíziójának érveléssel, tehát a legmagasabb román

államérek kívánja meg, hogy Románia szentnek és sérthetetlennek minősítse a békeszerződéseket. Hogyan akadhat akkor olyan román jogász, aki ismerve a törvényeket és a szerződéseket, harcot indítson ellenük?

Miért sok a kisebbségi ügyvéd?

Ezeket a jogi szempontokat fejtegette C. Radulescu, majd ténybeli argumentumokat sorolt fel, amelyeket a közvélemény már más román politikuskok érveléseiből is ismer. Azt a körülményt, hogy egyes szabad-foglalkozású ágakban túlsúlyba jutottak a

kisebbségek, kizárólag annak lehet bejutni, hogy azok egyáltalában nem kapnak helyet a közhivatalokban. Ha a kisebbségek számára megnyitnák az állami hivatalokat, úgy ez a túltengés abban a pillanatban megszűnne, mert hiszen vannak országgrészek, mint például Oltenia, ahol kisebbségi ügyvédek száma ma egészen minimális.

Végül azzal fejezte be nyilatkozatát C. Radulescu, hogy a legelsőbrendű román érdek az ország négyemillió kisebbségével a legbékésebb harmóniában együtt élni.

A kamara és a szenátus Horia, Closca és Crisan emlékének hódolt

Országszerte emlékünnepeket rendeztek Horia, Closca és Crisan halálának százötvenéves évfordulója alkalmából

Bucuresti, február 28. (Az Uj Kelet tud.) Horia, Closca és Crisan parasztfuradalmak kivégzésének százötven éves évfordulóján, tegnap délelőtt a fővárosban a Domnita Balasa templomban a kormány és a hatóságok képviselőinek jelenlétében ünnepi istentiszteletet tartottak.

Az ARO teremében ugyancsak tegnap délelőtt az Astra tartott emlékünnepeket, míg délután az Atheneul Romanban, este pedig az Antirevizionista liga és a nemzeti parasztpárt klubhelyiségében ünnepelték meg a három nemzeti mártír emlékét.

A csütörtök reggeli fővárosi lapok oldalakat szenteltek a Horia, Closca és Crisan emlékének. A közhivatalokban szünetelt a munka és az iskolákban és egyetemeken sem tartottak előadásokat. A parlament ünnepi ülést tartott a három nemzeti vértanu emlékére.

Cluj, február 28. Tegnap délelőtt 11 órakor, a cluji Operában is emlékünnepeket rendeztek az évforduló alkalmából. Az ünnepélyen a cluji románság minden társadalmi rétege képviselve volt. Beszédet tartottak a görög keleti, és a görög katolikus püspökök, valamint Hatigeanu Gyula egyetemi orvostanár.

Bucuresti, február 28. A kamara és szenátus ma délután emlékülést tartott Horia és társai 150 éves mártírhalálának évfordulója alkalmából. A képviselőházban Lapadatu, míg a szenátusban az elnökön kívül Pop Valer tartottak beszédet.

A ma délelőtt a Domnita Balasa templomban tartott istentiszteleten a más helyen említettek kivül jelen voltak Mihailache, Maniu, Balan erdélyi metropolita, Madgearu, Lupu, Popovici, Trancu-Iasi, Valcovici és mások.

Xeni volt alminiszter:

„Románia számára öngyilkosságot jelent a hitlerizmushoz való csatlakozás“

A numerus clausus és a román állam érdekei

Bucuresti, február 28. Xeni volt miniszter, a liberálpárt és az ifjovi ügyvédi kamara tagja nyilatkozott a Luptában az ügyvédek által kezdeményezett numerus clausus akcióról.

Xeni rámutatott arra, hogy a válságos helyzet annak tulajdonítható, hogy a kamarába igen nagy számban iratkoznak be, de az általános krízis is oka ennek. Bucarestben 5000 ügyvéd van, míg Párizsban csak 2500. De a numerus clausus alkalmista formulát képez. Az egyetemes boisdogság álma régi és örök. A mai németországi kísérlet, amely semmiről és senkiről sem akar tudni, nagyon kegyetlen és jó bizonyítóerőt jelent. Amit meg lehet tenni egy kegyetlen rendszer és diktatura útján.

Kétségbe vonom, hogy egy alkotmányos szabadsággal rendelkező országban is keresztül vihető lenne.

Vagy elérkezett az ideje, hogy a kalandok sodrába vessük magunkat? Helyese-e, hogy eltávolodjunk a nemes francia ideológiától és a hitlerista felfogáshoz csatlakozunk?

Arra a kérdésre, hogy ilyen változásokat eszközölni lehet a jelenlegi törvények tekintetbevételével, azt válaszolom: az érvényben levő alkotmány és az egyesülésnél mellettünk álló hatalmakkal közösen alkírt egyezmények szem előtt tartásával, az a véleményem, hogy nem lehet kivételes elbánásban részesíteni országunk polgárait faji, vagy vallási szempontok miatt. 1919 december 9-én Párizsban a következő kötelezvényt írtuk alá. Románia kötelezi magát, hogy a jelen fejezet 8-ik szakasza elismeri alaptörvényében és semmilyen törvény vagy hivatalos rendelkezés nem fog ellentétben állani ezekkel a kikötésekkel. A vonatkozó szakasz így szól: Az összes román alattvalók egyenlőek lesznek a törvény előtt és ugyanazon polgári és politikai jogokat fogják élvezni faji, nyelvi és vallási különbség nélkül.

Az aránylagosság problémája nagy nehézségeket okoz egy államban, amelynek hatalmas etikai kisebbsége van és nem lehet uccai mozgalmak útján megvitatni. A megoldás nem lehet a baloldali bolsevizálásában, sem a jobboldali kilengésekben.

Hétlőn kezdik meg timisoara-i vendégjátékukat Sidi Thalék

Timisoara, február 28. A cernauti zsidó szintársulat, mely egész Erdélyt óriási siker jegyében járta be, hétfőn kezdi meg néhánynapos vendégjátékát a timisoara-i városi színházban. Hétfő este Sidi Thalék egyik legjobb szubrett szerepét, a Komédiant hozták színre, kedden a Schickerte, szerdán pedig a Harz wos bengt kerüt bemutatásra.

A timisoara-i zsidó közönség, melyet az erdélyi turné első felében nem látogatott meg a jiddis együttes, nagy érdeklődéssel és szeretettel fogadta Sidi Thalékat.

Hangos tüntetés Lindbergh ellen Hauptmann elítélése miatt

Newyork, február 28. (Rador.) Hauptmann védői Yorkvilleban gyűlést rendeztek, amelyen 5000 ember vett részt. Hauptmann felesége és védője beszéltek a tömeghez, amely szidalmakkal illette az ügyészt és Lindbergh ezredest. A rendőrség végül beavatkozott és helyreállította a rendet.

Ma, pénteken a ROYAL-mozgóban:

A FEGYVÁZ ANGYALA

főszerepben: BORIS KARLOFF

Vasárnap d. e. matiné: A dübörgő végzet.

Fősz.: Georg O'Brien.

Masaryk 85 éves

Bucuresti, február 28. Március 7-én tölti be 85-ik életévét Masaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke. Ezalkalommal Romániában is nagyszabású ünnepeket rendeznek. Az Atheneul Romanban tartandó ünnepségen a kormány tagjai is jelen lesznek és Titulescu külügyminiszter fogja az ünnepi beszédet mondani.

Manolescu-Strunga nemzetközi vendégei

Bucuresti, február 28. Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter ma fogadta a lengyel, dán, olasz és holland követeket, akikkel a Románia és az illető országok közti kereskedelmi kapcsolatokkal összefüggő kérdéseket tárgyalta meg.

Meghalt a bucaresti muzeum igazgatója

Bucuresti, február 28. Ma reggel meghalt Atanasiu Simu, a híres fővárosi muzeum alapítója, a neves művészbarát. Simu 1854-ben született, a bécsi Teresianum Akadémia kitüntetettje volt és a róla elnevezett muzeumot 1927-ben ajándékozta az államnak.

Átszervezik a Szovjet jogi oktatását

Moszkva, február 28. Kalinin elnökletével ma első ülését tartotta a nemrég választott központi végrehajtóbizottság. A bizottság úgy döntött, hogy átszervezi a jogi oktatást és Moszkvában szovjetjogi akadémiát állít fel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. T. nyomdája Cluj, Strada Bazon L. Pop 10. Telefon: 9-77.

GENZURAT

Taxa postali plătite in num. No. 224715/349.

10. Telefon: 9-77. Havonta 110, negyve 600, egészéve 6000. Havonta 12, egészéve 120. Kisebbségi díjazás KELET az erdélyi deség egyetlen po. Cikkekünk utányomulás megjelölésével

MARTON

A telefonon megállítottunk Vaida Sándor A magyar szobalány baba és amig Vaidar kon függő képeket mellett sorakoznak a nak dedikált fényké királytól kezdve Ilea ből a képekből kiérző dája már régtől fog venne a királyi udvar asztalon nagy tálcán névjegyek. Aki szán szágban, akinek csak litikához, vagy ujság látható a névkártyáj ap riportertől kezd borkok vezérkari fő Csang kínai külügy névjegye mindenkinek. Néhány perc mulv szoba ajtaja és Vaid társaságában lép ki bennünk, barátságos jába, majd az előszobáit. Kicsi, butorokk Vaida dolgozószobájá. és a még hatalmasab arányban a szoba mé

VAIDA Sándor (szobában): Nos, hitso gálhatok?

— Elnök ur, ma nek kötelesség hozott el jöttem kérni, bár kétsé egyik legédekesebb fig man, hanem az európai VAIDA: Es miért va figura?

— Mert numerus ve egy olyan szokatlan es tot vett az Ön politika ejt ámulata barátot és Es végeredményben mi az részben már történe VAIDA: Igen, ha Ön akadályozni benne.

— Ha rajtnuk muln VAIDA: No, no. Egyébként várom a kér

— Szeretnék még ve mielőtt a témára térné történt az utolsó háro nem mint ellenséghez, jöttem önhöz.

VAIDA (bohókásan): meglátjuk a végén...

— Ez most is ahhoz akinek Ön tizenöt éven tem. Szeretnék beszélni ember az emberrel. Felh is politikai csete-patékó a hétköznapi apró szó ném a tudomány és az gából önnel megvitatni nyosult roppant problé VAIDA: Nagyon hel dek ennek. Allok elébe.

— Akkor hát mi meg a szellemi és vilá amelyen állunk. All frontokon harcunk. N és társadalomtudomán